БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 75 (18.851). ● Жума, 30 март 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — УМУМХАЛҚ ИШИ

Юксак даражада ривожланган, самарали ишлаб турган агросаноат комплекси — совет кишилари фаровонлигини оширишнинг, бутун халқ хўжалигини мустаҳкамлашнинг зарур шартидир. Партиямиз қишлоқда вужудга келтирилган потенциалдан жуда тўлиқ фойдаланишга, ресурслар самарадорлигини оширишга алоҳида аҳамият бермоқда. Мамлакатнинг Озиқ-овқат программаси XXVI съезд қарорлари асосида ишлаб чиқилган, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумида маъқулланган эди.

Агросаноат комплекси проблемаларига бағишланиб Москвада ўтказилган Бутуниттифоқ иқтисодий кенгаши Озиқ-овқат программасини бажаришнинг дастлабки якунларини муҳокама қилди. Кенгашни КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко очди. «Бугунги кунда, — деди у ўз нутқида, — бизнинг олдимизда дон, техника экинлари етиштиришда ва халқни озиқ-овқат маҳсулотлари, аввало, гўшт, сут, мева ҳамда сабзавот билан таъминлашда яна ҳам юксакроқ марраларга эришиш вазифаси турибди».

Қишлоқ хўжалигини интенсив ривожланиш йўлига жадаллик билан ўтказиш — белгиланган маррага эришишнинг бош йўлидир. Бу эса янгича ёндашувни, агросаноат бирлашмалари фаолиятини қатъиян яхшилашни, бутун иқтисодий иш даражасини оширишни талаб этади. Марказий Комитетнинг май Пленумидан кейин орадан салкам икки йил ўтди. Ҳозирдаёқ унинг қарорларини бажариш натижалари сезилиб турибди. Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти 1983 йилда ундан олдинги йилга нисбатан беш процент ошиб, салкам 134 миллиард сўмликка етди. Барча республикалар чорвачилик маҳсулотларининг асосий турларини тайёрлаш планларини уддаладилар. Колхозлар, совхозларнинг иқтисодий кўрсаткичлари тобора яхшиланмоқда. Харид нархлари ва уларга қўшимча ҳақ оширилганлигини ҳисобга олмаганда ўтган йили фойда 7,4 миллиард сўмлик кўпайди, умуман эса у 23,3 миллиард сўмлик бўлди. Социал ўзгартишлар суръати жадаллашди.

Шу билан бирга ишларнинг умумий аҳволи ҳозирча бизни қаноатлантира олмайди. Беш йилликнинг уч йили мобайнида давлатга талайгина миқдорда дон, чорва, парранда, сут кам етказиб берилди. Масалан, Олтой ўлкасининг хўжаликлари ресурслар муттасил ортиб бораётган бир пайтда дон ва бошқа маҳсулот турлари етиштиришни камайтириб қўйдилар. Украина, Қозоғистондаги, бошқа баъзи республикалардаги кўпгина колхоз ва совхозларда уч йилнинг якунлари пландагидан паст. Партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари бундан ғоят жиддий хулосалар чиқариб олишлари, бой берилган нарсаларни тезроқ тўлдириб олишлари лозим. Кенгашда қайд этиб ўтилганидек, биринчи навбатда дон ҳосилини кўпайтиришни, уни сотиш топшириқлари бажарилишини таъминлайдиган тадбирлар системасини амалга ошириш керак. Буғдойнинг кучли ва қаттиқ навларини етиштиришни кўпайтириш зарур. Фермаларнинг меҳнаткашлари чорвачиликда рўй бераётган ижобий силжишларни мустаҳкамлаб, тобора ривожлантиришлари керак бўлади.

Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги тармоқларини ривожлантиришга катта-катта маблағ ажратилган, бу соҳада ҳам муайян муваффақиятларга эришилди. Аммо Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги билан Чорвачилик машинасозлиги министрлиги янги техниканинг бир қанча турларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирмади, кучи оширилган тракторларга тиркаладиган машиналар ишлаб чиқариш секинлик билан кўпайтирилмоқда. Қувватларини ишга тушириш кўпинча кечиктирилмоқда.

Ишлаб чиқаришнинг асосий воситаси — ердан яхшироқ фойдаланиш, айниқса, муҳимдир. Афсуски кўпгина колхозлар, совхозларда илмий асосланган деҳқончилик системалари суст жорий этилмоқда, агротехника қоидалари бузилмоқда, алмашлаб экиш ўзлаштирилмаган. Ҳозирги пайтда мелиорациялаштирилган майдонлар 33 миллион гектарни эгаллашини, мамлакат ана шу экинзорлардан деҳқончилик маҳсулотининг учдан бир қисмини олаётганлигини айтиб ўтамиз. Шунга қарамай, бу ерлардан ҳам ҳозирча етарли даражада самарали фойдаланилмаяпти. Бунда СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг маҳкамачилик позицияси ҳам таъсир қилмоқда. Унинг ташкилотлари қимматга тушадиган объектларни қуришга бажонидил киришиб, маданий-техникавий ишларни ўтказишдан, системаларга хизмат қилишдан бўйин товлашади.

Партия агросаноат комплекси тармоқларида бошқарув ва хўжалик механизмини такомиллаштириш соҳасида сабот билан иш олиб бормоқда. Аммо баъзи жойларда иқтисодий методларга ҳамон суст амал қилинмоқда. Меҳнат унумдорлиги билан иш ҳақи ўсишининг тўғри нисбати, маблағларнинг қопланиши, фондлардан фойдаланиш, маҳсулот сифати каби масалалар кўпинча эътибордан четда қолаяпти. Баъзан хўжалик ҳисоби юзаки қўлланилмоқда, унинг асосий принциплари бузилмоқда. Давлатнинг ёрдамидан, айниқса қолоқ хўжаликлар учун харид нархларига қўшимча ҳақдан яхшироқ фойдаланиш, коллектив пудратни кенгроқ жорий этиш керак.

Мамлакатда агросаноат бирлашмалари бир йилдан кўпроқ вақтдан бери ишлаб турибди. Уларнинг кўпчилиги экономиканинг асосий проблемаларига эътиборни жалб қилиб, тармоқлараро алоқаларни йўлга қўймоқда. Аммо ҳали ҳамма жойда ҳам қайта қуришнинг моҳиятини, ўз ҳуқуқлари ва имкониятларини аниқ-пухта англаб олишган деб бўлмайди. Агросаноат комплексида иқтисодий механизмни, бошқарувни яхши йўлга қўйиш — Иттифоқ органлари: Госплан, Молия министрлиги, Давлат банки, Нарх давлат комитети, Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетининг ҳам вазифасидир.

Олимлар Озиқ-овқат программасини амалга оширишга, айниқса планлаштиришни такомиллаштириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш, жойлаштириш, ихтисослаштириш ва концентрациялаш, қишлоқни социал ривожлантириш каби ғоят муҳим йўналишларда салмоқли ҳисса қўшишлари керак. Кейинги йилларда СССР Фанлар академиясининг бир қанча институтлари аграр сектор проблемаларига муҳим эътибор бермоқда. Аммо ҳаёт ҳам бир жойда тўхтаб турмайди. ВАСХНИЛ бўлинмалари, институтлари ҳам ўз ишларини кучайтиришлари лозим. Улар ишлаб чиқаришга ҳали суст ёрдам беришмоқда.

Озиқ-овқат программасини бажариш партия ташкилотларига нисбатан, аввало қишлоқ меҳнат коллективларининг сиёсий ўзаги бўлмиш бошланғич партия ташкилотларига нисбатан тобора юксакроқ талаблар қўймоқда. КПСС Марказий Комитетининг партия ва совет органлари вазифаларини яна ҳам аниқ-пухта чегаралаб қўйиш тўғрисидаги йўл-йўриғини амалда бажариш муҳимдир. Баъзи район партия комитетлари агросаноат бирлашмаларининг ўрнини босиб, жорий хўжалик масалаларини уларнинг иштирокисиз ҳал этаётганлиги нормал бир ҳол эмас. Кадрларни тарбиялаш, топширилган иш учун уларнинг масъулиятини ошириш район партия комитетларининг асосий вазифаси бўлиши керак.

Экин-тикин ишларига шай бўлиб туриш, бу ишларни энг мақбул муддатларда ўтказиш — ҳозир деҳқонларнинг, агросаноат комплексидаги барча меҳнаткашларнинг асосий вазифасидир. Планлар ҳамда мажбуриятларнинг тақдири мана шуларга боғлиқ. Агросаноат комплекси меҳнаткашлари илғорлар тажрибасига, партия ва давлатнинг доимий ёрдамига таяниб, Озиқ-овқат программасини амалга оширишда янги-янги муваффақиятларга эришишлари лозим.

(«ПРАВДА» газетасининг 29 мартдаги бош мақоласи).

Москвага келди

Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий-маъмурий кенгашининг ва Эфиопия меҳнаткашлар партияси ташкилот комиссиясининг Раиси Менгисту Хайле Мариам КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан 29 мартда Москвага амалий дўстона визит билан келди.

Аэродромда Менгисту Хайле Мариамни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советы Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг секретари Е. К. Лигачев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлди.

Президиум республика халқ депутатлари Советларининг Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси 60 йиллиги байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасидаги вазифаларини кўриб чиқди. Халқ депутатлари область Советларига, Тошкент шаҳар Советига ва уларнинг ижроия комитетларига юбилейга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишга доир конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш, бу тадбирларда 1984 йил плани ва мажбуриятларини барвақт бажариш учун, меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада юксалтириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдиришни кўзда тутиш топширилди.

Президиум ўзининг контроллик вазифаларини амалга ошириб, Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг ҳисоботини тинглади. Комитетга, унинг жойлардаги органларига халқ хўжалигининг барча тармоқларида 1984 йил плани ва умуман ўн биринчи беш йиллик планларнинг сўзсиз бажарилиши устидан контролликни кучайтириш, халқ контроли комитетлари, группалари ва постларининг иш формалари ҳамда методларини изчиллик билан такомиллаштиришни таъминлаш, уларнинг бутун диққат-эътиборини ишлаб чиқариш самарадорлигини, чиқарилаётган маҳсулот сифатини янада ошириш, иқтисодий тежашни кучайтириш, илм-фан ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштириш масалаларига, қишлоқ хўжалик техникасини асраш ва ундан фойдаланиш, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш масалаларига қаратиш топширилди.

Халқ депутатлари Советларига халқ контроли органларига ўз ваколатларини амалга оширишда доимо ёрдам бериш, халқ контроли комитетлари, группалари ва постларининг ҳисоботларини, шунингдек уларнинг текширишлари натижалари билан боғлиқ бўлган энг муҳим масалаларни мунтазам равишда тинглаб туриш таклиф қилинди. Қабул этилган қарорда Советларнинг доимий комиссиялари билан халқ контроли органларининг ўзаро алоқасини кучайтириш, текширишлар, рейдлар, кўриклар ва бошқа тадбирларни биргаликда ўтказиш муҳимлиги таъкидланди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг энергетика ва транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа доимий комиссиялари тақдимига биноан Олий Совет Президиуми халқ хўжалигидаги ёқилғи-энергетика ресурсларини тежаш юзасидан белгиланган топшириқларни республика министрликлари ва идоралари қандай бажараётганлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Автомобиль транспортига эга бўлган кўпгина министрликлар ва идоралар ёнилғи сарфлаш нормаларини, шунингдек мотор ёнилғисини тежаш юзасидан қабул қилинган мажбуриятларни бажармаётганликлари қайд этилди. Мавжуд паркдан етарлича самарали фойдаланилмаётганлиги, кўп машиналарнинг юксиз йўл босаётганлиги, бажарилмаган ишлар ҳажмини бажарилган қилиб кўрсатиш фактлари ҳамон давом этаётганлиги бунга сабаб бўлмоқда. Транспорт воситаларининг анчагина қисми ҳали ҳам ишдан чиққан спидометрлар билан ишлатилмоқда.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика министрликлари ва идоралари зимасига автомобиль транспортида тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш чораларини амалга ошириш, ёнилғи сарфлашни қисқартириш юзасидан олинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш вазифасини юклади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Тошкент область маҳаллий Советлари депутатларининг меҳнат унумдорлигини пландан ташқари ошириш ва чиқарилаётган маҳсулот таннархини камайтириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақадаги иштироки масаласини кўриб чиқди. Областнинг халқ депутатлари КПСС Марказий Комитетининг мамлакат халқ хўжалиги самарадорлигини янада оширишга боғлиқ қарорларини рўёбга чиқаришга азму қарор қилганликлари таъкидланди. Ишлаб чиқариш резервларини чуқур иқтисодий анализ қилиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш учун курашни янада кучайтириш, меҳнатнинг ташкил этилишини такомиллаштириш, ишлаб чиқариш қувватларидан, материал ва одам ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш — депутатларнинг ташаббуси билан авж олиб кетган мусобақанинг ўзига хос хусусиятидир.

Республика халқ депутатлари Советларига бошқарув органларининг иш тажрибасини чуқур таҳлил этиб, умумлаштиришни, уларнинг фаолият формалари ва методларини янада такомиллаштиришни таъминлаш, халқ сайлаб қўйган кишиларнинг меҳнат коллективлари жамоат ва ишлаб чиқариш турмушидаги ролини оширишга, ҳар бир корхона, муассаса, ташкилот, колхоз ва совхоз КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари белгилаб берган вазифаларни сўзсиз бажаришга эришиш топширилди.

Республика газеталарининг редакцияларига энг яхши депутатларнинг, депутатлик группалари ва постларининг бу соҳадаги иш тажрибасини батафсил ёритиб бориш таклиф қилинди.

Ички ишлар министрлигининг республика ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларида тарбиявий ишни кучайтириш ва такомиллаштириш юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми илгари қабул қилган қарор қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ахбороти тингланди. Президиум бошқа масалаларни ҳам кўриб чиқиб, тегишли қарорлар қабул қилди.

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

Москва шаҳри. № 63 1984 йил 29 март

БЕЛГИЛАНГАН ХИЗМАТ МУДДАТИНИ ЎТАБ БЎЛГАН ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАРНИ 1984 ЙИЛ АПРЕЛЬ-ИЮНЬ ОЙЛАРИДА ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТДАН ЗАПАСГА БЎШАТИШ ҲАҚИДА ҲАМДА ГРАЖДАНЛАРНИ НАВБАТДАГИ ҲАҚИҚИЙ ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССРнинг «Умумий ҳарбий мажбурият тўғрисида»ги қонунига мувофиқ **буюраман:**

1. Ҳақиқий ҳарбий хизмат муддатлари 1984 йил 1 июлгача тугайдиган ҳарбий хизматчилар 1984 йил апрель-июнь ойларида Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз Флоти, чегара қўшинлари ва ички қўшинлар сафидан запасга бўшатилсин.

2. Ушбу буйруқнинг 1-бандига мувофиқ ҳарбий хизматчилар запасга бўшатилиши муносабати билан чақириқ кунигача 18 ёшга тўладиган, чақириқ муддатини кечиктириш ҳуқуқига эга бўлмаган гражданлар, шунингдек чақириқ муддатини кечиктириш фурсати ўтиб кетган чақириладиган катта ёшдаги гражданлар Совет Армияси, Ҳарбий-Денгиз-Флотида, чегара қўшинлари ва ички қўшинлар сафида ҳақиқий ҳарбий хизматни ўташга чақирилсин.

3. Буйруқ барча роталарда, батареялар, эскадрильяларда ва кемаларда эълон қилинсин.

СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. УСТИНОВ.

ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ СЕССИЯЛАРИ

29 март куни халқ депутатлари Тошкент область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессия қатнашчилари область маҳаллий Советларининг КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари қарорларидан, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко нутқларида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама қилдилар. Область ижроия комитетининг раиси Т. А. Алимов доклад қилди.

Сессия аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада ривожлантириш ва яхшилаш тадбирларини ҳам белгилади.

Халқ депутатлари Хоразм область Советининг бугун бўлиб ўтган сессиясида КПСС XXVI съезди қарорлари асосида область ҳунар-техника таълими системасида оммавий касб-кор кадрларини тайёрлашни янада яхшилаш масалалари муҳокама қилинди.

Депутатлар халқ маорифи область Советининг халқ маорифи доимий комиссияси ҳисоботини ҳам тингладилар.

(ЎзТАГ).

21 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

САМАРҚАНД. В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллиги шарафига ўтказиладиган коммунистик шанбалик куни Самарқанддаги «Хлопкомаш» заводининг машинасозлари Ўзбекистон ва Тожикистон пахтакорлари учун 17 минг сўмлик машина ва асбоб-ускуналар ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Маҳсулотнинг ярмисига давлат Сифат белгиси қўйиб чиқарилади.

«Қизил шанбалик» арафасида 42 нафар илғор ишчи шахсий тўрт йиллик программани бажариб бўлади, 27 ишчи эса беш йиллик топшириқни бажаришга сўз берди. Мусобақа пешқадамлари орасида коммунистлардан Неъмат Муллажонов, Рустам Иброҳимов, Икром Раҳимовлар бор.

Шанбалик куни бутун завод коллективи йил бошидан бери тежаб қолинган металл ва энергия ресурслари ҳисобига ишлайди.

ҚАРШИ. Москваликларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллиги шарафига коммунистик шанбалик ўтказиш тўғрисидаги ватанпарварлик ташаббусини Қарши тикув фабрикасининг ходимлари Қашқадарёда биринчи бўлиб қўллаб-қувватладилар. Бу ерда «қизил шанбалик» ўтказиш штаби тузилди. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, меҳнат байрамида 1300 киши қатнашади, шундан 950 нафар ходим бевосита ўз иш жойида банд бўлади. Улар 42 минг сўмлик етти мингта кўйлак тикадилар. Шу кунги жами иш ҳақини беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилинди.

(ЎзТАГ).

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ МАРРАЛАРИ

ПИЛЛА

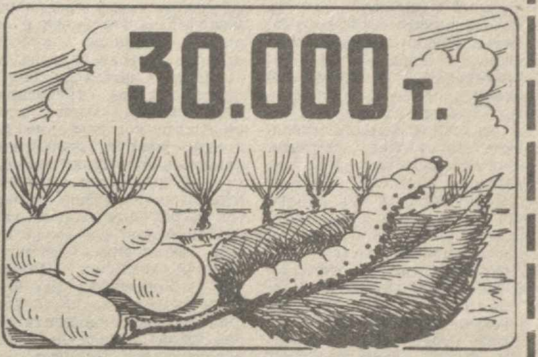

Пилла — хўжалик йилининг дастлабки ҳосили. Пиллакорлар бу йил давлатга 30 минг тонна «кумуш тола» сотиш мажбуриятини олдилар. Ана шу маррани забт этиш йўлида астойдил ишга киришдилар. Инкубаторийлар қурт уруғи очиришга тахт қилиб қўйилди. Қуртхоналар ажратилиб, ремонт қилинмоқда. Ёқилғи жамғарилиб, печкалар қурилаётир. Кўпчилик жойларда ипак қурти марказлаштирилган тартибда боқилади. Илғор пиллакорлар ҳар қути қурт уруғидан 110—120 килограммдан «кумуш тола» хирмони кўтаришга аҳд қилдилар. Барча пиллакорларимиз уларга тенглашмоқлари лозим.

Ўтган йили пилла тайёрлаш планларини бажара олмаган колхозлар ва совхозлар бу йилги маррани эгаллабгина қолмасдан, бултурги боқимандани ҳам узишлари талаб этилади. Мутахассислар ипак қурти касалликлари ва зараркунандаларига қарши бутун чоралар билан курашмоқлари зарур.

ҲЎЛ МЕВА

Республикамиз боғбон ва соҳибкорларини ҳар қанча ардоқласак арзийди. Улар давлатимиз бераётган моддий-техника ёрдамидан оқилона фойдаланиб, қўриқ ва партов ерларни ўзлаштириш ҳисобига боғлар, узумзорларни кенгайтиряптилар. Фан-техника ютуқлари, илғор тажрибаларни кенг қўлланиб, ҳосилдорликни кўтармоқдалар.

Боғбон-соҳибкорларимиз 1984 йилда 370 минг тонна мева, 530 минг тонна узум етиштиришга сўз бердилар.

Ваъда вафоси билан гўзал, дейди халқимиз. Олинган юксак мажбуриятларни бажариш учун мевали боғлар ва токзорлар ҳосилдорлиги кескин кўтарилмоғи, ҳосилнинг ҳаммаси нобуд қилинмасдан йиғиштириб олинмоғи ва пешма-пеш давлат тайёрлов ташкилотларига топширилмоғи керак. Мева ва узум тайёрлашда сусткашликка йўл қўйиб бўлмайди. Ҳозирданоқ қуруқ мева ва майиз тайёрлашни кўпайтириш чоралари кўриб борилмоғи лозим.

Социалистик мажбуриятларда барча касб эгаларининг вазифалари аниқ белгиланган. Жумладан, лубкорларимиз давлатга 320 минг тонна каноп пояси, тамакикорларимиз 32 минг тонна тамаки барги сотишга ваъда қилдилар. Барча тармоқлар бўйича қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишига эришиш муқаддас бурчимиздир.

ПОЛИЗ

Республикамиз ўзининг ширин-шакар қовун-тарвузлари билан мамлакатимизга машҳур. Ҳар йили Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ўтказилаётган «ширинак»да полизчиларимиз шаънига таҳсинлар айтилмоқда. Партия ва ҳукуматимиз уларнинг меҳнатларини юксак баҳоламоқда. Бундай ғамхўрлик ва эътиборга жавобан 1984 йилда полиз экинлари маҳсулотларини 530 минг тоннага етказиш полизчиларимизнинг шарафли бурчидир. Номлари тилларда достон бўлаётган полизчиларимизнинг тажрибасини ҳамма жойда кенг ёймоғимиз керак.

Бироқ айрим камчиликларга ҳам йўл қўйилаётир. Жумладан, айрим жойларда полиз экинлари экишга унумдор ерлар ажратилмайди. Вақтида сув берилмайди. Уруғчиликни муттасил ривожлантириб бориш эътибордан четда қоляпти. Республика «Сортсемовощ» ташкилоти бу ишда етарлича ташкилотчилик қилмаяпти. Полиз маҳсулотларини истеъмолчиларга вақтида етказиб бериш учун етарлича темир йўл вагонлари ва бошқа хил транспорт воситалари ажратилмайди. Оқибатда исрофгарчилик, нобудгарчилик ҳоллари юз бермоқда. Дахлдор ташкилотларнинг раҳбарлари ана шу камчиликларни тугатиш, қайта такрорланишига йўл қўймаслик чораларини кўрмоқлари керак.

Меҳнаткашларга полиз маҳсулотлари етказиб беришни ҳар қачонгидан кўпайтирайлик! Бутуниттифоқ фондига янада кўпроқ қовун-тарвуз жўнатайлик, токи қардош биродарларимиз ўзбек деҳқонларига раҳмат десинлар!

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ТОШКЕНТ ОЛИЙ ПАРТИЯ МАКТАБИНИ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет кадрларини тайёрлашдаги катта хизматлари учун **Тошкент олий партия мактаби Халқлар Дўстлиги** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. КУЗНЕЦОВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1984 йил 28 март.

КОЛХОЗЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

28 март куни Москвада Иттифоқ Колхозлар кенгашида агросаноат комплекси проблемаларига бағишланган Бутуниттифоқ иқтисодий кенгашида олға сурилган вазифалар, ўртоқ К. У. Черненконинг шу кенгашда сўзлаган нутқида баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида колхозлар фаолияти самарадорлигини оширишнинг актуал масалалари кўриб чиқилди.

Мажлисда Ўзбекистон ССР колхозларида коллектив пудратни ҳамда меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бошқа илғор формалари анализ қилинди. Сурхондарё областида йириклаштирилган алмашлаб экиш участкаларини тузиш ҳамда бригадалар билан звеноларни хўжалик ички ҳисоб-китобига ўтказиш борасида амалга оширилаётган ишлар маъқулланди. Республика Колхозлар кенгашига чорвачиликда коллектив пудратга ўтишни жадаллаштириш тадбирларини кўриш тавсия этилди.

Грузия ССР Колхозлар кенгашларининг зиён кўраётган паст рентабелли хўжаликлар экономикасини мустаҳкамлаш соҳасидаги ишлари ҳам муҳокама қилинди. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларига мувофиқ қабул қилинган чора-тадбирлар республикадаги шундай колхозларнинг молиявий аҳволини яхшилашга малакали таъсир ўтказганлиги қайд этилди. Ўтган йил ичида зарар кўраётган хўжаликлар анча камайди, иқтисодий жиҳатдан заиф колхозларнинг рентабеллиги ошди. Шу билан бирга бу ишда ҳали жиддий камчиликлар бор. Хўжалик ички ҳисоб-китоби секинлик билан жорий этилмоқда, қуриб битказилмаган объектлар ҳажми жуда катта, паст рентабелли ва зарар кўраётган колхозларга бюджетдан ажратиб берилаётган маблағлардан мақсадга мувофиқ фойдаланилмаслигига йўл қўйилмоқда. Қабул қилинган қарорда аниқланган нуқсонларни тузатиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди.

Иттифоқ Колхозлар кенгаши агросаноат бирлашмалари шароитида колхозларга ҳуқуқий хизмат қилиш соҳасида Калинин области қишлоқ юридик хизматининг иш тажрибасини маъқуллади.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК ВА БИРЛИК ВАЗИЯТИДА

28 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан МХРП Марказий Комитетининг аъзоси, МХР ташқи ишлар министри М. Дугэрсурэн ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Тўла ҳамжиҳатлик ва бирлик руҳида ўтган музокаралар чоғида СССР билан МХР ўртасидаги қардошлик муносабатларини янада ривожлантириш ҳақида фикрлашиб олинди, шунингдек иккала томонни қизиқтирувчи баъзи бир энг муҳим халқаро масалалар, айниқса Осиёдаги вазиятга тааллуқли масалалар муҳокама қилинди.

А. А. Громико билан М. Дугэрсурэн иккала мамлакат халқларининг бахт-саодати, бутун социалистик ҳамдўстлик, ер юзида тинчлик ва хавфсизлик иши манфаатлари йўлида турли соҳаларда доимо чуқурлашиб бораётган совет — монгол ҳамкорлигининг форма ва йўналишлари хилма-хиллигини зўр мамнуният билан қайд этдилар.

Америка империализми агрессив кучларининг айби билан халқаро кескинлик ҳаддан ташқари чигаллашганлиги хусусида чуқур ташвиш билдирилди. Вашингтон маъмуриятининг Осиё қитъасида янги можароларни авж олдириш, Япония сиёсатидаги урушқоқлик тенденцияларини рағбатлантириш соҳасидаги ҳаракатлари айниқса хавфли эканлиги таъкидланди.

Совет Иттифоқи билан Монголия Халқ Республикаси Осиёдаги кескинликни камайтириш, Осиё мамлакатлари ўртасида яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларини ўрнатиш соҳасида изчиллик ва собитқадамлик билан ҳаракат қилаверишга тайёр эканликлари билдирилди.

Шу куни А. А. Громико М. Дугэрсурэн шарафига нонушта зиёфат берди.

Самимий, дўстона вазиятда ўтган зиёфатда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

* * *

Шу куни К. В. Русаков М. Дугэрсурэнни қабул қилди. Суҳбат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИШИМИЗНИНГ САМАРАДОРЛИГИ

ҚАРОРДАН СЎНГ

Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги партия ташкилотининг иши тўғрисида

Бинокорлик материаллари саноати министрлиги партия ташкилоти ишини кўздан кечиряпмиз. Ҳужжатлар партия йиғилишлари ва бюро мажлислари умуман вақтида ўтказилаётганлигидан далолат беради. Уларда партия съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорлари, белгиланган план ва мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашга оид масалалар диққат марказида тутилган.

Партия ташкилотининг аппарат коммунистларининг министрлик фаолиятини яхшилашга қаратилган активлиги ва ташаббускорлигини кучайтириш борасидаги ишлари муайян самара бермоқда, албатта. Бинокорлик материалларининг муҳим турларини ишлаб чиқариш кўпайиб бормоқда. Ўтган йили маҳсулотни реализация қилиш плани 101,2 процент бажарилиб, 7,2 процент ўсишга эришилди.

Аммо партия бюроси фаолиятига баҳо беришда айрим йўналишлар бўйича келтирилган рақамлар билан қаноатланиш мумкин эмас. Пировард натижа ҳақида гап борар экан, барча иқтисодий кўрсаткичлар инобатга олиниши, хўжалик механизмини бошқаришнинг бутун бир комплекси назарда тутилиши лозим. Ҳолбуки, тармоқда йиллар мобайнида қолоқликдан чиқолмай келаётган соҳалар, корхона ва муассасалар борки, бу ҳол партия ташкилотини «безовта» қилиб туриши, мутахассисларнинг ташкилотчилик фаолиятларини, ҳар бир ходим ёки хизматчида берилган топшириқларнинг натижаси учун жавобгарликни кучайтиришда мезон қилиб олиниши лозим эди.

Чунончи, деворбоп материаллар ишлаб чиқариш корхоналари фаолияти кўп йиллардан буён «оғир» иш участкаси ҳисобланиб келмоқда. Хўш, министрлик партия бюроси бошқарма ишини яхшилашга қандай таъсир кўрсатмоқда?

— Бошқармага партиявий таъсирни кучайтириш масаласи умумий йиғилиш кун тартибидан бир неча бор ўрин олди, — дейди партбюро секретари Петр Тимофеевич Пахомов.

Протоколларни варақлаймиз. Бу масалага сўнгги бор ўтган йилнинг март ойида мурожаат этилган. Бошқарма бошлиғининг деворбоп материаллар корхоналарида меҳнатни муҳофаза қилиш ва техника хавфсизлигини таъминлаш ҳақидаги ҳисоботи тингланди. Ўшанда йиғилиш юксак савияда, қизғин фикрлашувлар билан ўтди. Нотиқ ҳам, музокарада сўзга чиққан коммунистлар ҳам масалага масъулият билан ёндашишган. Бошқарма корхоналарида тартиб-интизомнинг сусайиб кетганлиги план ва топшириқлар, тегишли кўрсатмаларнинг бажарилишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Ғишт заводларида муҳофаза ишларининг бўшлиги туфайли бахтсиз ҳодисалар рўй бермоқда. Йиғилиш қатнашчилари якдиллик билан қабул қилган қарорда аҳволни яхшилаш, бахтсиз ҳодисаларнинг барҳам топишини таъминлашда партия бюроси, бошқарма коммунистларининг активлигини ошириш лозимлиги таъкидлаб ўтилди. Йиғилиш қарори қандай бажарилаётганлигини август ойида ўтадиган партия бюросида кўриб чиқиш лозимлиги қайд этилди.

Мана, орадан бир йилдан ортиқ вақт ўтди. Аммо коммунистлар олдига қўйилган вазифаларнинг бажарилиши қай аҳволда эканлиги бу борада партбюро секретарини ҳам, бюро аъзоларини ҳам безовта қилмади. Қарор қоғозда қолиб ётибди. Қарорлар ижроси учун курашилмаган жойда унинг таъсири ҳақида, натижаси ҳақида гап бўлиши мумкинми?

Деворбоп материаллар корхоналарида аҳвол деярли ўзгармаётир. Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилиши, кейинроқ бўлиб ўтган партия йиғилишларида соҳа корхоналарида меҳнатни муҳофаза қилиш яхши йўлга қўйилмаганлиги, бахтсиз ҳодисалар ҳануз юз бераётганлигини таассуфланиб гапиришди. Қолоқ корхоналар сони кўплигича қолмоқда. Шу йилнинг икки ойи мобайнидаги иш якунида эса ғишт заводлари планда белгиланганига нисбатан 7,4 процент кам маҳсулот ишлаб чиқарди. Наманган ғишт заводлари бошқармаси давлатдан 1 миллион 700 минг, Шарғун заводлар бошқармаси эса, 1 миллион 144 минг дона ғишт қарздор бўлиб қолдилар.

Коммунистларнинг ёқилғи-энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш соҳасидаги вазифалари муҳокама қилинган очиқ партия йиғилиши қарорининг тақдирига ҳам масъулиятсизлик билан муносабатда бўлинган эди. Министрлик бош энергетигининг ижро интизомини мустаҳкамлаш ҳақидаги ҳисоботини эшитиш ўша қарорда белгилаб қўйилган эди. Таассуфки бу қарор ҳам бажарилмади.

— Кейинчалик бош энергетикни ишдан бўшатдик, — дейди Пётр Тимофеевич. — Шу сабабли...

Ҳолбуки, йиғилиш ҳужжатлари тамомила бошқача манзарадан гувоҳлик беради. Очиқ партия йиғилиши апрель ойида бўлиб ўтган эди. Унинг қарорига кўра бош энергетик И. Лийбонинг ярим йиллик иш якуни бўйича ҳисоботини эшитиш планлаштирилган. Энергетик эса август ойида бошқа ишга ўтказилган. Қизиқ, бир одамнинг вазифаси алмашиниши билан йиғилиш қарори ўз кучини йўқотиши мумкинми? Асло. Партия ташкилоти, қолаверса, партия йиғилишининг обрўси билан боғлиқ масала эмасми бу? Қарорнинг бажарилмаслиги билан муросасозликни лоқайдлик ва эътиборсизликдан бошқа нарсага йўйиш мумкин эмас.

Умуман, бу ерда партия йиғилишининг тарбия мактаби сифатидаги ролини ошириш, таъсирчанлигини кучайтириш, докладларнинг қизиқарли чиқиши ва ишлаб чиқариш билан яқиндан боғланишини таъминлаш, қарор ижрочиларининг аниқ бўлишига эришишда нуқсонлар бор. Баъзан қарорни бажаришга мутасадди кишилар шунақанги кўпайтириб юбориладики, амалга ошириладиган иш учун ким бевосита масъул эканлигини англаш қийин бўлиб қолади. Докладларга пухта ҳозирлик кўрмаслик, умумий фикр-мулоҳаза, баландпарвоз гап-сўзлар билан чекланиш, цитата ва кўчирма гапларга ортиқча берилиш ҳоллари ҳам юз бермоқда. Шу йилнинг январь ва 1982 йилнинг декабрь ойларида бўлиб ўтган партия йиғилишларида қарор ижрочиси сифатида қўша-қўша коммунистларнинг номлари рўйхатга ёзилганлиги, айрим кишиларнинг исм-фамилияси икки, ҳатто уч бандда қайд этилганлигини нормал ҳол деб бўладими?

Министрлик партия ташкилоти йиғилишида илғор иш усулларини кенг жорий этиш, аппарат коммунистларининг қолоқ участкалар ва корхоналарга амалий ёрдамини кучайтириш ҳақида кўп гап бўлган эди. Афсуски, партия бюроси бу ўринда ҳам сўз билан иш бирлигига эришиш, коммунистларнинг фойдали фикр ва мулоҳазалари юзасидан амалий чоралар кўриш ҳақида етарлича қайғурмади. Тармоқда эса тажрибаси ибратли коллективлар йўқ эмас. Қувасой шиша идишлар заводининг Н. Колесов бошлиқ бригадасини олайлик. Пудрат усулига ўтиб, коллектив қисқа муддатда илғорлар қаторига чиқиб олди. Бироқ илғор усулга бошқа бригадаларни ҳам ўтказиш суст бормоқда. Министрлик аппарати коммунистларининг бу борадаги фаолиятида жиддий силжиш рўй бермаётир.

Коммунистларнинг кўпчилиги партиявий топшириққа эга, албатта. Лекин партия бюроси бу топшириқлар қандай бажарилаётгани билан мунтазам қизиқмайди. Ҳатто коммунистларнинг ҳисоботлари йиғилишлар кун тартибига деярли киритилмайди. Бу кадрларнинг муайян қисмида сусткашлик, топширилган ишнинг пировард натижасига бефарқлик кучайишига сабаб бўлаётир. Бевосита министрлик аппарати ходимлари ўртасида ишга кечикиб келиш, иш вақтидан унумли фойдаланмаслик ҳолларига ҳам тамомила барҳам берилган эмас.

Тўғри, айрим корхоналарда маҳсулот сифати яхшиланиб, тобора харидоргир бўлиб бораётганлигини таъкидлаш керак. Бу, аввало, Оҳангарон, Бекобод, Навоий цемент комбинатларига тааллуқлидир. Ушбу корхоналарда штурмчилик, план топшириқларини ой охирида ортиқча «уриниш»лар ҳисобига бажариш ҳоллари камайиб бораётир. Оҳангаронда ишлаб чиқарилаётган беш хил цемент маҳсулотининг тўрт хили давлат Сифат белгисига лойиқ, деб топилди.

Шу билан бирга министрлик, айниқса, бинокорлик материаллари бошқармаси коммунистлари ишлаб чиқариш қувватларидан самарали фойдаланиш, мавжуд резервларни ишга солиш, ишлаб чиқарилаётган материаллар ва буюмларнинг сифатини яхшилаш масалаларига самарали таъсир кўрсата олмаётирлар. Асосий технология ускуналари бир меъёрда ишлатилмаяпти. Хом ашё ва материаллар таъминотида аниқлик ва мунтазамлиликка эришилмаётир. Коммунист С. Мачигин етакчилик қилаётган бинокорлик материаллари бошқармасининг 20 та корхонасидан 10 тасида маҳсулот ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланилмаётир. Бошқарма ва унинг корхоналарида янги техника, прогрессив технологияни жорий этиш, иш жараёнларини автоматлаштириш ва механизациялаш билан мунтазам шуғулланилмайди. Партия йиғилишлари ва партбюро мажлисларида такрор-такрор таъкидланишига қарамай министрлик корхоналарида ишчиларнинг қўнимсизлигига барҳам бериш учун амалий чоралар кўрилмаётир. Бу соҳада Қорақалпоғистон бинокорлик материаллари бирлашмаси ўзига хос «рекорд» ўрнатди. Бу ерда ўтган йили ишловчиларнинг тенг ярми янгиланган.

— Коммунистнинг маънавий қиёфаси, этикаси ва хизмат бурчига муносабати масаласи кўриб чиқалганми?

— Бизда бундай муҳокамага сабаб бўлувчи воқеа бўлгани йўқ, — дейди Пахомов қуруққина қилиб.

Хўш, чиндан ҳам шундайми? Йўқ, албатта. Текширишлар министрлик масъул ходимлари ўртасида хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш, ошна-оғайнигарчилик, тегишли тартиб-қоидаларни четлаб ўтиб, давлат ҳисобидан «одамгарчилик» кўрсатиш сингари фактлар рўй берганлигини кўрсатмоқда. Министрликка қарашли енгил автомашина шофёрлари — ака-ука Тўраевларга давлат ҳисобидан ҳотамтойлик қилиб қўшимча «маош» тортиқ қилиш фактини қандай изоҳлаш мумкин? Ҳатто шу мақсадда қалбакичиликка ҳам қўл урилган — командировкада бўлди деб ёзиб, «Цемтеплострой» қурилиш бошқармаси ҳисобидан 687 сўм ундириб берилган. Министр ўринбосарлари С. Абдукаримов, Ш. Иноятов, трест бошқарувчиси В. Афонин ўртоқларнинг рухсати билан кўпгина бинокорлик материаллари хомталаш қилиб юборилган. Министр ўринбосари Э. Бўтаевнинг имзоси билан министрлик бошқармасининг бошлиғи А. Барский 770 сўмлик қурилиш материаллари олган. Умуман, министрлик бўйича ўтган йили 1 миллион сўмлик ноишлаб чиқариш харажатларига йўл қўйилган.

— Бу фактларга нима дейсиз?

Пахомов индамади. Партия ташкилотининг секретари коллективда, одамларнинг кўз ўнгида содир бўлаётган воқеалардан «бехабар»лигини қандай баҳолаш мумкин?

Қарор — ишнинг бошланиши. У партия ташкилотининг фаолиятини, коммунистларнинг куч-ғайратини маълум бир мақсадга йўналтириб туради. Қарорлар амалий иш билан мустаҳкамлансагина кўзланган мақсад, кутилган натижаларга эришиш мумкин. Бинокорлик материаллари саноати министрлиги партия йиғилишлари ва партия бюроси мажлисларида сўнгги бир йил мобайнида 20 га яқин масала муҳокама қилинди. Уларда министрлик фаолиятини кучайтириш, коммунистларнинг жанговар фаолиятини йўлга қўйиш билан боғлиқ муҳим масалалар кўтарилди. Аммо баъзи камчиликлар вақтида бартараф этилмаётганлиги қарорларнинг таъсир кучини пасайтириб қўймоқда.

Ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль Пленумида сўзлаган нутқида партия ташкилотларининг жанговарлигини ошириш ҳақида гапириб, бундай деди: «Тўғри мақсадларни ўртага қўя билишгина эмас, шу билан бирга ҳар қандай қийинчиликларни бартараф этиб, бу мақсадларга сабот билан эришиш ҳам керак. Эришилган натижаларни реалистик тарзда баҳолаш, уни бўрттириб юбормаслик, аммо камситмаслик ҳам керак».

Бу кўрсатма министрлик партия бюросининг фаолиятини ҳам янада кучайтиришга даъват этади. У ҳар бир масалада партиявий принципиал позицияда туриши, барча ишлаб чиқариш бўғинларида тегишли тартиб ўрнатиш борасида алоҳида талабчанлик кўрсатиши лозим. Бу корхона ва ташкилотларнинг шартномадаги мажбуриятларга риоя этишини кучайтириб, ҳар бир партия аъзосининг КПСС Устави ва Программаси талабларига қандай муносабатда бўлаётганлиги талабчанлик билан таҳлил этилишига ёрдам беради.

Министрлик корхоналари ва ташкилотлари бу йил маҳсулот реализация қилиш планини 2 миллион сўмга ошириб бажариши, топшириқдагига қўшимча ўн минг тонна цемент, 300 тонна қурилиш гипси, 5 минг квадрат метр дераза ойнаси ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариши керак. Корхоналарда комплекс ва оралиқ бригадалар сони кўпайиб, жами коллективлар салмоғида 60 процентга етказилиши кўзда тутилмоқда. Бу марраларни қўлга киритишнинг ўзи бўлмайди, албатта. Партия бюроси коммунистларда ташаббускорлик, резервларни излаб топиш ва ишга солиш учун қатъият билан иш олиб бориш руҳини кучайтирмоғи, бошқарув самарадорлигини оширишда уларнинг авангардлигини таъминламоғи лозим.

Аппарат коммунистлари куч-ғайратини барча йўналишлар бўйича планларнинг муваффақиятли адо этиш, корхона ва ташкилотларда юксак меҳнат кўтаринкилиги, ҳамма жабҳада юксак иш муроми таъминланиши учун курашга сафарбар этиш йўлида изчиллик кўрсатиш, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко Марказий Комитет аппарати ходимлари билан учрашув чоғида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосалар асосида раҳбарлик усул ва услубларини такомиллаштириб, ижро интизомининг юксаклигига эришиш керак.

С. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● **ХАРЬКОВ**

Харьковлик олимлар билан инженерлар ғоят кучли гидравлик қурилмаларни яратдилар. «Гидропривод» заводида катта-катта машиналарга ўрнатиш учун мўлжалланган ана шу қурилмалар кўплаб тайёрлана бошлади. Улар унумдорлиги ва тежамлилиги жиҳатидан Ватанимиздаги ва чет эллардаги энг яхши намуналар орасида тенги йўқдир. Одимловчи экскаваторлар, роторли комплекслар, прокат станлари ва металлга ишлов берадиган пресслар янги гидравлика билан таъминланади.

● **МОСКВА**

Давлат тарих кутубхонасида «Ниқобсиз империализм» мавзуидаги китоб-сурат виставкаси очилди. Ҳозирги буржуа жамиятининг сиёсий, иқтисодий ва маънавий кризисини кўрсатиб берувчи мингга яқин китоб, журнал мақолалари, бошқа материаллар қўйилган. Экспонатлар ҳозирги замон давлат-монополистик капитализми экономикасидаги асосий зиддиятлар тўғрисида, капиталистик мамлакатларда ишсизликнинг ўсиши ва унинг социал-иқтисодий оқибатлари ҳақида, ишчилар синфининг ўз ҳуқуқлари учун кураши тўғрисида ҳикоя қилади. Ҳужжатлар империализм жаҳон майдонида ўтказаётган сиёсатнинг агрессив моҳиятини фош этади.

● **ВОРОНЕЖ**

«Электросигнал» заводи конвейеридан муддатидан илгари тайёрланган йигирма миллиончи «Рекорд-В-312» телевизори тушди. Шу корхонанинг пишиқ-пухта ва кўпга чидайдиган буюмлари харидорларга муносиб равишда манзур бўлмоқда. Бундан ўттиз йил илгари тайёрланган ва завод музейида турган «КВН—49» телеприёмниги ҳануз яхши ишламоқда. Завод коллективи «Рекорд — ВЦ — 311» рангли телевизорлар ишлаб чиқаришини муваффақиятли ўзлаштириб олди. Бу йил уч юз мингта шундай телевизор ишлаб чиқарилади.

● **УЛАН-УДЭ**

«Буряттрикотажбыт» бирлашмасининг корхоналари ишлаб чиқаришни буюртмачига яқинлаштирдилар. Ана шу корхонада автоном республикадаги бир қанча район марказлари ва ишчи посёлкаларида унча катта бўлмаган цехлар очилди. Маҳаллий Советларнинг депутатлари ана шу филиалларни ташкил этишда ёрдам бердилар. Бу филиалларда болалар кийим-кечакларини, аёлларнинг кўйлакларини, спорт костюмларини тўқишади ва ремонт қилишади, якка-якка буюртмаларга мувофиқ тайёрланадиган буюмлар миқдори анча кўпайди.

● **КУЙБИШЕВ**

Ўрта Волгада кема қатнови бошланди. Музликда очилган каналдан нефть ташувчи флот кемаларининг биринчи карвони жўнаб кетди. Танкерлар ичида яқин орада кўкламги дала ишларига киришадиган қуйи Поволжьедаги хўжаликлар учун дизель ёнилғиси бор. Кема қатнови эрта бошланганлиги «Волготанкер» пароходчилиги коллективига планддан ташқари неча минглаб тонна юк ташишга ёрдам беради.

(ТАСС).

БОШ КОНСТРУКТОР

С. В. ИЛЬЮШИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИГА

Атоқли авиаконструктор, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти ва СССР Давлат мукофотларининг лауреати, инженерлик-авиация хизмати генерал-полковниги, академик Сергей Владимирович Ильюшин яратган самолётлар мана, қирқ йилдирки Ер юзидаги барча қитъалар устида парвоз қилиб юрибди.

С. В. Ильюшин мамлакатимиздаги турли мақсадлардаги самолётларни лойиҳаловчи етакчи коллективлардан бирига узоқ вақт раҳбарлик қилди. Бу коллектив фаолияти авиациянинг учта тури — штурмчи, бомбардимончи ва пассажир самолётларини бунёд этиш ва такомиллаштириш билан боғланиб кетган. Сергей Владимирович Ильюшин бошлиқ конструкторлик бюроси ҳарбий ва граждан самолётларининг жуда кўп миқдордаги типларини яратди. Уларнинг ҳар бири она-Ватан самолётсозлигида ўзига хос босқичларга айланди.

Ильюшин машиналари СССР Ҳарбий-Ҳаво Кучларини ривожлантиришда муҳим роль ўйнади ва ҳаво транспортида бажариладиган улкан ишларнинг муваффақиятли адо этилишини таъминлади.

Совет жанговор самолётлари орасида штурмчи ҳаво кемалари алоҳида ўрин тутади. Улар Улуғ Ватан урушида гитлерчи фашистлар устидан қозонилган сўнмас ғалабага салмоқли ҳисса қўшди. «Урушнинг буюк заҳматкаши» номини олган ИЛ-2 қўшинларимизнинг олдинги маррасида ажойиб қурол бўлиб, жаҳондаги мавжуд ҳарбий самолётлар ичида унга тенглашадигани йўқ эди.

Сергей Владимирович етакчилик қилган конструкторлик бюроси замонавий пассажир самолётларини бунёд этишда ҳам катта ютуқларни қўлга киритди. «ИЛ»лар СССРда ҳаво транспортининг асосий воситаси бўлиб қолди. Улар мамлакатимиздан ташқарида ҳам маълум ва машҳурдир. ИЛ-62 эса ҳақли равишда Аэрофлотнинг байроқдори, деб тан олинди.

Жонажон Ватанимизнинг оташин ватанпарвари, олим ва конструктор С. В. Ильюшиннинг мамлакатимиз мудофаасини мустаҳкамлаш ҳамда ҳаво транспортини ривожлантиришга, техника фанлари ва авиация саноати технологиясини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси ниҳоятда каттадир. Сергей Владимирович тайёрлаб етиштирган жуда кўплаб конструктор ва инженер кадрлар авиация техникасини янада тараққий эттириш ва такомиллаштириш билан боғлиқ вазифаларни муваффақиятли бажармоқдалар.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ» — «ПАРТИЙНАЯ ЖИЗНЬ»

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг журнали — «Партия турмуши» — «Партийная жизнь»нинг март ойи сони босмадан чиқди. КПСС Марказий Комитетининг навбатдан ташқари февраль Пленуми, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XIV пленуми ҳақидаги материаллар журнал саҳифаларидан кенг ўрин олган. Журналда «Партия билан халқнинг бузилмас бирлиги» сарлавҳали бош мақолани, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишланган қатор материалларни ҳам ўқишингиз мумкин. Тарих фанлари доктори В. Чеботареванинг «Республика саноати — Бутуниттифоқ халқ хўжалиги комплексининг таркибий қисми» мақоласида индустриал Ўзбекистоннинг тараққиёт босқичлари ҳақида ҳикоя қилинади. Ўзбекистон ССР маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзи республика комитетининг раиси И. Комилова, Тошкентдаги 110-мактаб директори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи С. Абдураҳмоноваларнинг «Ўқитувчи ҳақида ғамхўрлик — умумхалқ иши», «Меҳнат — инсон шахсининг меъмори» мақолаларида КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабларини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» лойиҳаси ҳақида фикр ва мулоҳазалар билдирилган.

Шунингдек, журналнинг бу сонида «Хўжаликка раҳбарлик», «Ташкилий-партиявий иш» рубрикалари остида Ўзбекистон Компартияси Андижон область комитетининг секретари М. Раҳимовнинг «Саноат корхонаси филиали: ривожланиш йўллари», Ўзбекистон Компартияси Нишон район комитетининг биринчи секретари П. Қурбоновнинг «Чорвачиликни индустриал асосда ривожлантирамиз», Ўзбекистон Компартияси Жиззах область комитетининг биринчи секретари Ҳ. Шоғазатовнинг «Муносиб ўринбосарларни тарбиялайлик» сарлавҳали мақолалари ўрин олган.

КЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1984 йил 23 мартдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ундан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 307 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади.

Фарғонадаги Роза Люксембург номли пиллакашлик фабрикаси коллективи маҳсулот таннархини ярим процент арзонлаштириш ҳисобига 200 минг сўм иқтисодий самара олиш учун қизғин кураш олиб боряпти. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Зумрад Баратова. У маҳсулот тайёрлашга кетадиган сарф-харажатларни камайтира бориб, ҳар сменада планга қўшимча 15 процентдан ошириб маҳсулот бермоқда.

Ш. АЛИМОВ фотоси.
(ЎзТАГ).

Турли касб эгалари

ТАЖРИБАГА ТАЯНИБ

Бошқарма партия бюросининг мажлисида етакчи бўлимлардаги коммунистларнинг авангардлик роли тўғрисидаги масала муҳокама қилинарди. Коммунист Усмонов ана шу бўлим раҳбарининг тутган позициясини қаттиқ танқид қилди. У босиқлик билан, секин гапирар, лекин келтирган далиллари, мисоллари ўринли ва салмоқли эди. У бўлим шахсий составининг хизмат кўрсаткичлари, ундаги тарбиявий ишларнинг аҳволи тўғрисида бюро аъзоларига батафсил сўзлаб берди. Хизмат кўрсаткичлари ва интизомнинг аҳволи учун масъул бўлган шахсларга нисбатан қаттиқ партиявий чора кўришларини таклиф қилди. Усмоновнинг бошқа бир бўлим ишларини бундай батафсил таҳлил қилиб бериши ҳеч кимни ажаблантирмади. Чунки Собиржон Усмонов партия топшириғини ҳамиша виждонан бажаришини ҳамма биларди.

Бюро қатъий қарор қабул қилди ва бу ижобий самаралар берди. Орадан бир неча ой ўтгач, Андижон область ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи йил якунлари тўғрисида доклад қилар экан, бўлим хизмат кўрсаткичларини яхшилаганини, илғорлар қаторига ўтиб олганини, айниқса интизом мустаҳкамланганлигини таъкидлаб ўтди. Собиржон принципиаллиги, виждонан иш қилиши, дўстларга ёрдам беришга ҳамиша тайёрлиги билан бошқарма коллективи ўртасида обрў қозонган.

— Усмонов аввало катта тажрибага эга бўлган одам, — деб таърифлайди Андижон область ижроия комитети ички ишлар бошқармаси сиёсий бўлимининг бошлиғи милиция подполковниги М. Муҳитдинов. — Ана шу бой тажрибаси ва партиявий эътиқоди туфайли у энг мураккаб топшириқларни бажариб келмоқда. Ички ишлар органининг терговчиси жиноий ишни сифатли тергов қилиш учун халқ хўжалиги, экономика ва ҳатто, санъат соҳасида ҳам кўп нарсадан хабардор бўлишига тўғри келади. Чунки, ҳар гал терговчи олдида янги киши пайдо бўлади. Унинг билими ҳам, характери ҳам бошқаларникига ўхшамайди. Бинобарин, бундай шахслар билан психологик кураш олиб боришга тайёр бўлиши керак. Собиржон Усмонович эса энг мураккаб, чигал ишларни ҳал қилиб беряпти. Яъни бошқарма тергов бўлимининг бошлиғи сифатида ҳам, шахсий намунаси билан ҳам ходимларни тарбиялашга катта ҳисса қўшиб келмоқда.

Собиржон Усмонович ўтган йили ана шундай мураккаб ишлардан бирини ниҳоясига етказди. Ҳеч қаерда ишламай текинхўрлик билан кун кўраётган Юрий Некрасов олдин судланганига қарамай, бундан хулоса чиқариб олмади. Тошкентдаги «Термоизоляция» тажриба-экспериментал заводи цехларидан бирининг бошлиғи А. И. Гайсин, шунингдек ана шу заводнинг омбор мудири Т. Раҳимов билан тил бириктириб 19 минг сўмликдан ортиқ металл тўрни завод территориясидан олиб чиқиб кетди.

Жиноятчиларга завод соқчиси Х. Г. Левчинская ёрдам берди. Ҳа, у омбор мудири ва цех бошлиғини шахсан таниганлиги учун автомашина чиқиб кетаётган вақтда ҳужжатларни текширмасдан, жиноятчиларга ёрдам берди.

Андижондаги 51-автокорхона ҳайдовчилари Геннадий Дмитриевич Панкрушин, Дадажон Мирзараҳимов ва Эркин Раҳмонов Юрий Некрасовнинг гапига кириб, виждонларини унутиб қўйишди. Улар ўғирлик нарсани Андижонга олиб кетишаётганини билишарди. Тунда давлат автомобиль инспекцияси ходимлари кўзини шамғалат қилиб, 17 минг 276 квадрат метр сим тўрни Тошкентдан Андижонга олиб келишди. Лекин, ички ишлар органларининг ГАИ хизмати ҳушёрлик қилмаган бўлса ҳам, бошқа хизмат қараб турмади. Ўғрилар юкни тушириб бўлмай туриб Андижон область ички ишлар бошқармаси БХСС ходимлари томонидан қўлга олинди. Тажрибали терговчи Собиржон Усмонов жиноятчиларга нисбатан Ўзбекистон ССР Жиноят кодексининг 119-модда биринчи қисмини қўлланар экан, ҳар бирининг бу жиноятни содир этишдаги ролини ва ўрнини аниқлаб берди. Андижон область суди жиноий иш материалларини кўриб чиқиб, Некрасовни 13 йил, Гайсинни 12 йил, Раҳимовни 10 йил, қолганларни ҳам турли муддатларга озодликдан маҳрум қилди.

Агар судга оширилган иш маълум сабабларга кўра қайта тергов қилиш учун қайтариладиган бўлса, бу терговчининг ишидаги камчилик ҳисобланади. Демак, терговчи юз берган жиноятнинг ҳамма жиҳатларини қараб чиқа олмаган. Айбланувчиларнинг шахсини ўрганмаган. Усмоновнинг фаолиятида эса кўп йиллардан буён бундай ҳодисалар учрамайди. Тергов бўлимининг бошлиғи, коммунист ишда бракка йўл қўйишга ҳаққи йўқ деб ҳисоблайди у. Қўл остидагиларни худди шундай ишлашга ўргатмоқда. Собиржон Усмонович ички ишлар органларидаги 20 йиллик фаолияти давомида кўп терговчиларни тарбиялаб етиштирди. Уларга тажрибасини ўргатди. Ички ишлар органларида эса кексалар тажрибасини ёшларга ўргатишга алоҳида эътибор билан қаралмоқда. Милиция полковниги С. Усмонов бошқармадаги энг яхши мураббийлардан биридир.

В. САФИУЛОВ,
Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги сиёсий бўлимининг катта инструктори, милиция капитани.

САНОАТ — ҚИШЛОҚҚА

ПАХТА ДАЛАЛАРИ УЧУН

▲ НАМАНГАН ОБЛАСТИ. «Қизилравот» пахта заводи бу йилги чигит тайёрлаш кампаниясини биринчи марта маҳсулот олувчиларининг — пахтакорларининг бевосита назорати остида ўтказди. Шу корхонада олинадиган чигит етказиб берилиши мўлжалланган хўжаликларнинг агрономлари ва энтомологлари, бошқа мутахассислари цехларда навбатчилик қилдилар, анализлар олишда лаборантларга ёрдам бердилар, технологларга эса чигитнинг тозаланиши ва дориланишини тўғри ташкил этишда кўмаклашдилар. Зарбдор иш пайтида одамлар етишмай қолганда эса барвақт ўқитиб-ўргатилган колхозчилар машиналар ёнидан жой эгалладилар, чигитни тозалаш эса узлуксиз давом этаверди.

Натижада барча хўжаликлар чигитни анча сифатли, шу билан бирга одатдагидан барвақт ҳам олдилар.

Наманган областидаги бошқа заводлар ҳам чигитни графикдан анча ўзиб тайёр қилиб қўйдилар. Чигит чиқариладиган участкаларда машина-ускуналар янгиланганлиги туфайли ишни жадаллаштиришга муваффақ бўлинди.

Бу йил баҳорда бултурги 13 хил нав ўрнига фақат 6 хил — маҳаллий шароитларда энг самарали навлардангина фойдаланилади. Бу эса ғўзаларни парвариш қилишни ва ҳосил йиғим-теримини анча енгиллаштиради.

▲ ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Қарши чўлида эртаги ва мўл пахта ҳосили учун курашнинг биринчи босқичи пахта заводларида ниҳоясига етди. Бу ерда салкам 30 минг тонна чигит — жами планлаштирилган фонд, шу жумладан, об-ҳаво ноқулай келиб қоладиган ҳоллар учун мўлжалланган эҳтиёт запаси ҳам тайёрлаб қўйилди.

Бу йил чигитнинг сифатига ниҳоятда эътибор берилди. Чигит барвақт униб чиқиши, ниҳоллар бақувват бўлиши учун уруғликнинг талайгина қисми махсус қобиқ ичига олинган.

Уруғлик чигитнинг катта бир туркуми Афғонистон пахтакорларига ҳам жўнатилди. Қўшни мамлакатга етказиб берилаётган чигит ўтган йилга нисбатан бир ярим баравар кўпайди.

АДРга чигитнинг энг яхши серҳосил 108-Ф нави жўнатилди. Бу чигит камида 7 минг гектар майдонга экиш учун етади. (ЎзТАГ).

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ

БОҒ-РОҒЛАР КЎПАЙСИН

Яхши ният билан ўтқазилган ҳар туп ниҳол — инсон умрининг мезони, ўтмиш авлодларга эътиқод, ҳозирги ва келажак авлодларга садоқат рамзидир! Инсоннинг ўз Ватани, халқига бўлган меҳр-муҳаббати ўтқазган ниҳоллари билан ҳам ўлчанади. Инсоният тарихи боғ-роғлар, токзорлар яратиш тарихи билан чамбарчас боғлиқдир.

Серқуёш Ўзбекистонимизда боғдорчилик-узумчилик социалистик деҳқончилигимизнинг таркибий қисмига айланди, пахтачилик билан бир сафда ривожланмоқда. Қўриқ ва партов ерларнинг бир қисмида боғ-роғлар, узумзорлар яратиляпти. Боғли хўжалик-болли хўжалик, деганларидек, колхоз ва совхозларимиз болли хўжаликларга айланиб бормоқда.

Боғбон-соҳибкор бўлмоқ учун хоҳишнинг ўзигина кифоя қилмайди. Меҳнатсеварлик, касбга эътиқод билан бирга мустаҳкам ирода ҳам бўлмоғи зарур. Боғбон аҳли табиат ўжарликлари билан курашда тобланади. Янги боғ-роғлар, узумзорлар яратиб, эл-юрт дастурхонини ноз-неъматлар билан безатиб ном қозонади, халқ назарига тушади. Кекса-ёш — ҳамманинг виждоний бурчи серҳосил боғлар, узумзорлар яратишга, майдонларни кенгайтириб, ҳосилдорликни оширишга муносиб улуш қўшишдан иборатдир.

Боғдорчилик ва узумчиликда ер танлаш ва уни кўчат ўтқазишга тайёрлаш бош масаладир. Бунда мевали дарахт ва ток кўчатлари ўтқазишдан тортиб, ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган ишларни комплекс механизациялаш биринчи ўринга қўйилади. Чунки ҳозирги боғлар, узумзорлар жуда катта майдонларни эгаллаган бўлиб, барча ишларни фақат машиналар, механизм-агрегатлар воситасидагина бажариш мумкин. Демоқчиманки, янги боғлар, узумзорларни саноат негизидаги комплекс механизация замирида ташкил этиш керак.

Республикамизнинг об-ҳаво ва иқлим шароити ҳар хил. Шундай экан, мевали дарахт ва ток кўчатлари танлашда ана шу ва шунга ўхшаган омиллар тўла ҳисобга олинмоғи даркор. Фарғона ёки Сурхон водийсида олма, шафтоли, нок, беҳи ва бошқа хил мевали дарахтларнинг қайси навлари яхши ҳосил беради-ю, Хоразм воҳаси ёки Қорақалпоғистон АССРда қандай навлардан юқори ҳосил олинади? Мевалар ва узумнинг узоқ муддат сақланиши ҳам эътиборга олинмоғи лозим.

Барча хил кўчатлар энг яхши агротехника муддатларида ўтқазилгандагина юз фоиз кўкаради. Шунинг учун муддатни тўғри танлай билиш керак. Одатда эрта баҳорда, кеч кузда кўчат ўтказиш ойликлари ўтказилади. Ҳозир айнан шундай қилиняпти. Ҳар бир колхоз, совхоз, ёрдамчи хўжаликда, шунингдек, хонадонларда кўчат ўтқазишни тезроқ ва сифатлироқ қилиб тугаллаш керак. Кўчат ўтқазиш кезида ҳам, шундан кейин ҳам ниҳоллар минерал ҳамда органик ўғитлар қоришмасига тўйдирилиши, сувга қондирилиши шарт.

Янги боғлар, узумзорларда ҳам, эскиларида ҳам сув таъминоти намунали йўлга қўйилиши талаб этилади. Кўчатлар сув билан тирик. Шундай экан, суғориш иншоотлари — сойлар, каналлар, лотоклар, ариқлар доимо соз ҳолатда сақланиши маъқул. Кўзда тутилган мақсад шуки, боғлар, узумзорларда нам етарли бўлсин, буғланиб кетмасин.

Касаллик ва зараркунандаларга қарши профилактик чоралар кўриб бориш муҳим аҳамиятга эга. Бу офатлар ҳосилдорликни 20-25 процентга камайтириб юборади, сорт ва сифатга раҳна солади. Келаси йилларнинг ҳосилини хавф остида қолдиради. Бунга йўл қўймаслик учун мутахассислар вазиятни ҳисобга олиб, ўз вақтида профилактик чоралар ўтказишлари шарт. Бу тадбир узумчиликка ҳам кенг кўламда татбиқ этилиши лозим. Хўжаликларда етарли аппаратлар, химикатлар бор.

Мевали дарахтлар, айниқса, ёш ниҳолларга шакл беришнинг аҳамияти катта. Яхши шакл берилган ниҳоллар бўйга эмас, ҳосилни кўпайтиришга зўр беради. Чунки, шохлар калта бўғин бўлиб ўсади. Бошқачасига айтганда, шакл беришдан мақсад ҳосилни кўпайтириш, эртароқ пишиб етилишини таъминлашдир. Шакл бераётган кезларда ҳосил бермайдиган, бачки, синган ва қуриган шохларни эҳтиёткорлик билан кесиб ташлаш мақбулдир, токи, бошқа серҳосил шохлар зарарланиб қолмасин. Токларни хомток қилишнинг аҳамияти ҳам каттадир.

Республикамизда кўҳна боғлар, узумзорлар кўп. Боғбон-соҳибкорларимиз уларни кўз қорачиғидек асраб келишяпти, ҳосилдорлигини муттасил ошириб бориш чораларини кўрмоқдалар. Бироқ «ремонт» талаблари ҳам йўқ эмас. Шундай боғлар, токзорларда ёшини яшаб бўлган, ҳосил бермай қўйган мевали дарахтлар, токларни илдизи билан кўчириб, ўрнини эртаки, ўртаки ва кечки ҳосил берадиган ёш кўчатлар билан тўлдириш керак. Бу тадбирни амалга оширишда мутахассислар, кекса боғбон-соҳибкорлар иш боши бўлмоқлари талаб этилади.

Боғлар ва токзорларда бегона ўтларга қарши йил — ўн икки ой кураш олиб борилмоғи зарур. Нега деганда зараркунандалар бегона ўтлар орасида кўпаяди. Бунинг олдини олиш учун бегона ўтлар илдизи билан юлиб олиниб, боғлар ва узумзорлардан ташқарига чиқариб ташланмоғи лозим. Бу билан ҳосилдорликнинг кўтарилиши, сортнинг юқори бўлишига ҳам замин яратган бўламиз.

Ҳосил йиғим-терими, давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш, умумиттифоқ фондига ҳар қачонгидан кўпроқ маҳсулотлар жўнатиш ҳақида ҳозирданоқ ғамхўрлик қилишимиз лозим. Нобудгарчилик, исрофгарчиликка йўл қўймаслик чоралари кўрилиши талаб этилади. Боғбон-соҳибкорларда «Мевали дарахт ёки ток ҳомила тугдими йиғим-теримга тайёрлан» деган гап бор. Ҳамиша шунга амал қилайлик!

Шу кунларда республикамизнинг шаҳар ва қишлоқлари, ишчи посёлкалари — ҳамма жойда кўчат экиш ойлиги қизғин паллага кирган. Илғорлар белгиланган топшириқларни бажариб қўйиб, кўчат ва ток экишни давом эттиряптилар.

Лекин айрим министрликлар, бошқармалар, корхона, муассаса ва ташкилотларда топшириқлар қониқарсиз бажариляпти. Ғанимат фурсат ўтиб кетяпти. Ер, техника, ишчи кучи, кўчатлар етарли. Бундай шароитда планни бажармаслик масъулиятсизликдан ўзга нарса эмас. Бу масала билан партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари жиддийроқ шуғулланмоқлари, агросаноат бирлашмалари раҳбарларидан қаттиқроқ масъулият талаб этилмоғи керак.

Барча имкониятларни сафарбар этиб, серқуёш республикамизни яшил бойликларга буркайлик. Боғдорчилик, узумчиликни янада ривожлантириб, СССРнинг Озиқ-овқат программаси муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳиссамизни қўшайлик!

Маҳмуд МИРЗАЕВ,
Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

* * *

РЕДАКЦИЯДАН: Баҳорда республикамиз бўйича 176 миллион туп ниҳол ўтқазилиши керак. Бу борада Тошкент области, Тошкент шаҳри, Сурхондарё, Самарқанд областларида анчагина ишлар қилинганлигига қарамай, Жиззах, Наманган, Андижон, Навоий областларида ғоятда сусткашликка йўл қўйилмоқда. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм областида ҳам суръат кўтарилмаяпти. ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими, «Главсредазирсовхозстрой», республика Мева-сабзавот хўжалиги министрлиги ва бошқа қатор министрликларда кўчат ўтқазишда ўзибўларчилик кайфияти ҳукм суряпти.

Республикада яшовчи ҳар бир киши ҳисобига камида 10 тупдан кўчат ўтқазилиши зарур. Бу йил 6 минг гектардан зиёд майдонда янги боғлар ва 23 минг гектар ерда узумзорлар барпо этиш лозим. Боғ-роғлар, узумзорлар бунёдга келтиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиш республикада истиқомат қилаётган ҳар бир кишининг шарафли бурчидир.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

● ЭЛЕКТР ҚУВВАТИНИ ТЕЖАБ

Ғиждувон пахта заводи коллективи тежамкорлик йўлидан бориб, меҳнатда янгидан-янги ютуқларга эришмоқда. Йил бошидан бери тежалган электр энергия ҳисобига беш тонна тола тайёрланди. Коллектив «Бухаразаготхлопкопром» бирлашмасида тежамкорлар ҳаракатида алоҳида ўрнак кўрсатмоқда. Шу нарса қувончлики, бу ерда ҳар бир киши энергия ресурсларидан оқилона фойдаланишга одатланган.

Кейинги пайтда корхонада ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришга ёрдам берадиган анчагина янгиликлар жорий этилди. Бунда рационализаторларнинг катта ҳиссаси бор. Анатолий Круглополов, Мустафо Сафаров, Юрий Копигин раҳбарлигида эскирган электр асбоб-ускуналари, кабеллар ўрнига янгилари қўйилди. Бу тадбирлар туфайли бухоролик пахта тозаловчилар шу йилнинг ўзида 300 минг киловатт-соат электр энергиясини тежашга қарор қилдилар.

● НОВАТОРЛАР ИЗЛАНИШДА

Тошкент парфюмерия фабрикасида монтаж қилинган қорамой ёқиладиган янги қурилма ҳар йили 200 тоннага яқин ёқилғини тежашга имкон беради. Буни корхона рационализаторларидан А. Краснов билан В. Богоявленскийлар яратдилар. Улар ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш юзасидан кўпгина таклифлар киритишди. Янгиланган қурилма ёқилғи сарфини кескин камайтиради, шунингдек меҳнат шароитини яхшилайди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақага қўшилган корхона коллективи йил охиригача 1,5 минг тонна шартли ёқилғи ва кўплаб электр энергияни тежашга қарор қилди. Новаторлар ана шу ишларни бажаришда фаол қатнашмоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«БОЛАЛАРНИ РАНЖИТМАНГ»

Газетанинг шу йил 26 январь сонида босилган рейд материалига ана шундай сарлавҳа қўйилган эди. Унда республика савдо шохобчаларига чиқарилаётган болалар кийим-кечакларининг сифатсизлиги танқид қилинган эди.

Юқоридаги мақола юзасидан текшириш ўтказган «Узшвейпром» республика тикувчилик саноат бирлашмаси унда келтирилган фактларни тасдиқлаган ҳолда, тубандагича чора кўриб, тадбирлар белгилаган: материал «Узшвейпром» Совети директорлари йиғилишида атрофлича муҳокама қилинди. Болалар учун сифатсиз маҳсулотлар ишлаб чиқарган Бухоро тикувчилик бирлашмаси ва Қарши тикувчилик фабрикасининг масъул раҳбарлари тегишлича жазоландилар.

Бухоро, Хоразм тикувчилик бирлашмалари ва Қарши тикувчилик фабрикасига ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини яхшилаш ва коллективларга амалий ёрдам бериш мақсадида «Узшвейпром»нинг етакчи мутахассислари ва республикадаги илғор корхоналарнинг тажрибали чеварлари юборилди.

Шунингдек, янги модадаги товарларни ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш мақсадида қатор ташкилий-техник тадбирлар амалга оширилди. Жумладан: Қарши тикувчилик фабрикасига — 18, Хоразм ва Бухоро тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаларига — 11 ва 5 тадан юқори унум билан ишлайдиган янги машина-станоклар ажратилди.

Кўрилган ана шу тадбирлар ҳисобига бу корхоналарда ишлаб чиқарилаётган болалар кийим-кечакларининг сифати яхшилана бошлади.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ХАЛҚ БАХТ-САОДАТИ ЙЎЛИДА

Агросаноат комплекси проблемалари юзасидан Москвада ўтказилган Бутуниттифоқ иқтисодий кенгаши дунёда катта қизиқишга сабаб бўлди. Чет эл оммавий ахборот воситалари кенгашда КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненко сўзлаган нутқни, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев докладини муҳокама қилиб, шарҳламоқдалар.

Кенгаш олдига КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорларини ва СССРнинг Озиқ-овқат программасини бажаришга оид етук масалаларни муҳокама қилиш, партия, совет ва хўжалик органларининг қишлоқ хўжалиги ва экономиканинг шу энг муҳим сектори бошқа тармоқлари самарадорлигини янада оширишга доир вазифаларни аниқ-равшан белгилашдан иборат катта вазифалар қўйилган, деб уқтиради Чехословакияда чиқадиган **«Руде право»** газетаси. Кенгашда агросаноат бирлашмаларининг фаолиятини тубдан яхшилаш, бутун иқтисодий иш савиясини ошириш, хўжалик механизми ва бошқарувни такомиллаштириш, совет қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш зарурлиги таъкидланди.

Совет халқи, деб ёзади Венгриядаги **«Непсабадшаг»** газетаси, КПСС ишлаб чиққан Озиқ-овқат программаси босқичма-босқич амалга оширилаётганига ишонч ҳосил қилмоқда. Ҳозир дон, техника экинлари етиштиришда, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари, аввало гўшт, сут, мева ва сабзавот билан таъминлашда янада юксак марраларга чиқиб олиш вазифаси қўйилмоқда. Совет халқининг фаровонлигини оширишнинг КПСС XXVI съезди белгилаб берган кенг программаси муваффақиятли бажарилмоқда. Югославиядаги **«Политика»** газетаси Москвада ўтказилган мўътабар анжуманнинг катта сиёсий аҳамиятини таъкидлайди.

Москвадаги кенгаш, деб хабар қилади Американинг **ЮПИ** ахборот агентлиги, совет халқини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш йўлида қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантиришга, бошқарувни ва хўжалик механизмини такомиллаштиришга чақирди. Совет раҳбарлари агросаноат комплексини мамлакат аҳолисини озиқ-овқат билан янада яхшироқ таъминлаш манбаига айлантирди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Озиқ-овқат программасини амалга оширишда янада юксак марраларга чиқиб олиш вазифасини қўйди.

КПСС билан Совет ҳукумати қишлоқ хўжалигини ва у билан боғлиқ бўлган тармоқларни ривожлантириш проблемаларини доимо диққат марказида тутмоқдалар, деб ёзади Англиядаги **«Файнэншл таймс»** газетаси. К. У. Черненконинг нутқи ва М. С. Горбачевнинг доклади миллий экономиканинг бу секторига, озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришга совет раҳбарлари нақадар катта эътибор бераётганликларини кўрсатиб турибди.

(ТАСС).

«ОЧИҚ ЭШИК» СИЁСАТИ

ВАШИНГТОН, 28 март. (ТАСС). Хитой сафаридан қайтиб келган АҚШ молия министри Д. Риганнинг айтишича, ХХР Давлат Кенгашининг Раиси Чжао Цзиян у билан музокара чоғида Америка томонига Пекиннинг АҚШга нисбатан «очиқ эшик» сиёсатини узоқ муддатгача давом эттирибгина қолмай, шу билан бирга кенгайтириш ниятида ҳам эканини ҳақида ваъда берган. Чжао Цзиян Хитойнинг Америка бизнесини Хитой экономикасини модернизациялаш режаларини амалга оширишга кенг миқёсда жалб этишдан манфаатдор эканини таъкидлаган. Хитой ҳукумати Америка бизнеси тегишлича куч-ғайрат сарф лайди, деган умид билан АҚШ сармоядорлари учун энг қулай шароитларни яратиб бориш йўлида ҳамма чораларни кўради, деб уқтирган у.

Америка — Хитой қўшма иқтисодий комиссияси ўз ишини тамомлаганидан кейин мана шу баёнот берилди. Хабар қилишларича, томонлар ўтган даврдаги якунларни чиқариш пайтида Америка корхона эгалари 1983 йилнинг охиригача Хитойдаги 20 та аралаш корхонада қатнашганликларини қайд этдилар. Улар салкам 100 миллион Америка доллари миқдорида маблағ сарфлаганлар.

ЛОНДОНДА НАМОЙИШ

ЛОНДОН. Бирмингемда бўлиб ўтган намойиш қатнашчилари М. Тэтчер бошлиқ консерваторлар ҳукумати ўтказаётган халққа зид «қаттиқ тежамкорлик» йўлини ва ишчиларни оммавий ишдан бўшатиш сиёсатини кескин қораладилар. 10 мингдан ортиқ киши шаҳарнинг марказий кўчаларидан ўтиб, консерваторлар ҳукуматидан экономиканинг национализация қилинган тармоқларини ривожлантиришга, социал программаларга ва ҳокимият маҳаллий органлари эҳтиёжлари учун ажратиладиган давлат маблағларининг қисқартирилишига чек қўйишни талаб этди.

(ТАСС).

Ироқ Коммунистик партиясининг 50 йиллигига

ОЛДИНГИ САФЛАРДА

Ироқ Коммунистик партияси 1934 йил март ойи охирида мамлакатдаги барча марксистик группа ва тўгаракларни бирлаштириш асосида вужудга келди. Партия дастлаб «Империализм ва эксплуатацияга қарши кураш комитети» номи билан юртилди; 1935 йилдан бошлаб Ироқ Коммунистик партияси номини олди. 1935 йил Ироқ Коммунистик партиясининг Юсуф Салмон (Фахед) бошчилигидаги делегацияси Коммунистик Интернационалнинг VII конгрессида қатнашди ва Коминтернга қабул қилинди.

1945 йил апрель ойида партиянинг 1 съезди бўлиб ўтди. Съезд партиянинг Программа ва Уставини қабул қилди

Мамлакатдаги антиимпериалистик ҳаракатнинг кучли тўлқинидан, Компартиянинг обрўси ошиб бораётганлигидан чўчиган Ироқ реакцияси коммунистларни, Компартия раҳбарларини жиддий таъқиб эта бошлади. 1947 йил октябрида Компартия Марказий Комитетининг бош секретари Юсуф Салмон (Фахед), Марказий Комитет аъзолари Заки Босим ва Хусайн аш-Шабибий қамоққа олинди. Компартиянинг бу раҳбарлари жаҳон жамоатчилиги талабларига қарамай, 1949 йил февралда Нури Саид ҳукуматининг буйруғи билан суд ҳукмисиз қатл этилдилар. 1949—1955 йиллар давомида Компартияга ниҳоятда оғир зарбалар берилди:

Таъқиб ва қамоқлар, камситиш ва қатл этишлар Ироқ Коммунистик партиясининг революцион иродасини буколмади: партия мамлакатдаги энг курашчан, энг яшовчан жанговар куч эканлигини кўрсатди. Компартия Нури Саид ва империализм малайи бўлган бошқа ҳукуматларнинг сир-асрорларини фош этиб, Ироқнинг агрессив Бағдод аҳдномасидан чиқишини талаб қилиб кураша берди. 1956 йил Ироқ Коммунистик партиясидаги фракциячи гуруҳларга зарба берилди, партия бирлиги тикланди, партияда тозалаш ўтказилди. Компартиянинг 1956 йили бўлиб ўтган II конференциясида «Миллий озодлик учун курашда партиянинг сиёсий йўли» номли тактик программа қабул этилди. Партиянинг Хусайн ар-Радий (Салом Одил) бошчилигидаги Марказий Комитети сайланди, «Иттиҳод аш-Шааб» («Халқ иттифоқи») номли газетаси чиқарила бошланди.

Маълумки, 1956-57 йилларда Ироқда кучли миллий-озодлик ҳаракатлари бўлиб ўтди. 1957 йилда Ироқ Коммунистик партияси мамлакатдаги «қора режим»га ва халқаро империализм ҳукмронлигига қарши курашувчи барча ташкилотлар миллий бирлик фронтини тузиш ташаббуси билан чиқди. Компартия 1958 йил Ироқ революциясини тайёрлаш ва ўтказишда актив қатнашди.

1959 йилнинг иккинчи ярмига келганда Ироқ Коммунистик партияси ўз қаторларида минглаб ишчи, деҳқон ва зиёли инқилоб фидойиларини уюштирган энг нуфузли ва таъсирли партияга айланди. Бундан чўчиган ҳарбийларнинг Қосим бошчилигидаги ҳукумати Компартияни таъқиб эта бошлади. 1963 йил 8 февралда Ироқда давлат тўнтариши ўтказилиб, Араб Социалистик уйғониш партияси (баасчилар)нинг ниҳоятда реакцион гуруҳи ҳокимият тепасига келди. Бу реакцион ҳукумат минглаб коммунистларни қамоққа олди, терговсиз ва судсиз қатл этди. 1963 йил 7 мартда Компартия Марказий Комитетининг биринчи секретари Салом Одил, Марказий Комитет аъзоси Хусайн Абул Иса, июль ойида эса Марказий Комитет секретари ва сиёсий бюро аъзолари Жамол ал-Ҳайдарий, Солиҳ ал-Абаллий ва бошқалар қатл этилди.

1968 йил Араб Социалистик уйғониш партияси — БААС раҳбарлигининг сўл қаноти ҳокимият тепасига келиб, мамлакатдаги миллий-ватанпарвар кучларнинг бирлиги ғояси билан чиқди. Ироқ Компартияси империализм ва реакция кучларига қарши курашда баасчилар билан ҳамкорлик қилишга тайёрлигини билдирди. Компартия ва БААС ўртасида миллий-сиёсий бирлик платформаси — Хартия ишлаб чиқилди. Шу асосда 1973 йил Ироқ миллий-ватанпарварлик Прогрессив фронти ташкил топди. Компартия мамлакатдаги миллий-сиёсий куч эканлиги тан олинди, унинг икки вакили ҳукумат составига киритилди. Бироқ БААС партияси, мамлакатдаги реакция Компартиянинг обрўси ва мавқеи ўсаётганидан қўрқиб, 1977 йил охирларидан бошлаб яна унга нисбатан асоссиз жазо чораларини қўллай бошлади. 1978 йил май ойида сохта айбномалар билан Ироқ коммунистларидан 31 киши қатл этилди. Партиянинг матбуот органларини таъқиб этиш, коммунистларни давлат ва жамоат ташкилотларидан ишдан бўшатиш, уларни оммавий қамаш сиёсати бошланди. Бундай шароитда Компартия раҳбарлиги 1979 йил май ойида Миллий-ватанпарвар Прогрессив фронтдан, ҳукумат составидан чиққанлигини ва яширин иш шароитига ўтганлигини эълон қилди. Компартия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари Ироқдаги ҳозирги режимга қарши кураш тактикасини — мамлакат сиёсий тузумини демократлаштириш, янги миллий-демократик фронт тузиш, Ироқ Қурдистонида ҳақиқий миллий автономияни жорий этиш, Ироқ — Эрон урушини тезроқ тугатиш, ҳеч қандай аннекциясиз, адолатли, демократик сулҳга эришиш, мамлакатдаги барча демократик кучларнинг бирлашган ҳукуматини тузиш йўлларини ишлаб чиқди.

Шу кунларда курашларда чиниққан, Ироқ халқининг чексиз ишончига сазовор бўлган Ироқ Коммунистик партияси мамлакатда сиёсий-ижтимоий ҳаётни демократлаштириш ва социалистик истиқбол учун толмай кураш олиб бормоқда.

К. УМАРОВ,
тарих фанлари кандидати, доцент.

ЯПОНИЯ—ХИТОЙ МУЗОКАРАЛАРИ

ПЕКИН, (ТАСС). Япония бош министри Я. Накасонэнинг Хитой раҳбарлари билан музокаралари тугади. Хитой пропагандаси органларининг материалларида бўлгани каби иккала мамлакат бошлиқларининг нутқларида ҳам Хитой — Япония муносабатларининг «алоҳида характери тўғрисида»ги, Хитой ташқи сиёсатида шу муносабатларнинг алоҳида ўрни ҳақидаги, Пекин билан Токио ўртасида қалин ҳамкорлик тўғрисидаги тезис зўр бериб олға сурилди.

Визитни ёритган чет эллик мухбирларнинг қайд этишларича, Япония — Хитой музокаралари иккала томоннинг Советларга қарши сафсатабозликларидан бошланган. Жумладан Япония бош министри Совет Иттифоқининг Узоқ Шарқдаги мудофаа сиёсатига хуружлар қилди. Бунда у «шимолий территориялар» деб аталмиш территориялар тўғрисидаги масала сабабли Япония совет — япон муносабатларида силжишга тайёр эмас, деди. Хитой вакилларининг баёнотларида ҳам Совет Иттифоқига нисбатан нодўстона гаплар айтилди, СССРнинг Осиёдаги ва Узоқ Шарқдаги ташқи сиёсатини бузиб кўрсатадиган баҳолар берилди.

Матбуот хабарларига кўра, музокараларда Осиё ва Тинч океан хавзасида Хитой билан Япония ўртасидаги ҳамкорликка катта эътибор берилган.

Музокараларда Хитой ва Япониянинг Америка Қўшма Штатлари билан муносабатлари муҳокама қилинди. Матбуотда хабар берилишича, Хитой раҳбарлари Пекин билан Вашингтон ўртасидаги муносабатлар яхшиланмоқда ва Хитой шу муносабатларни барқарор асосда бундан буён ҳам ривожлантириш ниятидадир, деб айтишган. Япония Қўшма Штатлар унинг бош ҳарбий иттифоқчиси эканлигини таъкидлаган.

Накасонэнинг визити давомида Хитой билан Япония ўртасидаги иқтисодий муносабатларни тобора кенгайтириш йўлида қадамлар қўйилди. Хабар берилишича, Япония бош министри Хитойга жами салкам 2 миллиард доллар миқдорда узоқ муддатли қарз беришга рози бўлганлигини эълон қилган. Хитой томони ХХР экономикасига капитал чиқаришни истовчи Япония компаниялари учун ўз бозорини кенгайтиришни ёқлади.

Музокараларда иккала мамлакатнинг ядро соҳасидаги ҳамкорлиги истиқболлари ҳам муҳокама этилди. Шу масала юзасидан ҳукуматлараро битимни ишлаб чиқишни жадаллаштиришга, шунингдек Япония билан Хитой ўртасидаги ҳамкорликни рағбатлантирувчи бошқа бир қанча тадбирларни амалга оширишга қарор қилинди.

АҚШ маъмурияти Совет Иттифоқидан ҳарбий устунликка эришишга интилиб, қуролланиш пойгасини авж олдирмоқда. Космосни ҳарбийлаштириш «Американи тиш-тирноғигача қуроллантириш» соҳасидаги умумий йўлнинг муҳим таркибий қисмларидан бири бўлиб қолди.

(Газетадан).

Евузнинг яна бир қора қилмиши — Космосни қуролга тўлдириш иши.

В. Муромцев чизган расм.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ҲОЗИРГИ ЗАМОННИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ

ПРАГА. Чехословакия антифашист курашчилар иттифоқи федерал марказий комитетининг бу ерда бўлиб ўтган мажлисида миллий озодлик кураши тугаганлиги ва Чехословакия Совет Армияси томонидан озод қилинганлигининг 40 йиллигига тайёргарлик кўришда шу ташкилотнинг вазифалари муҳокама этилди. Ташкилот федерал марказий комитети раисининг ўринбосари генерал-лейтенант Ф. Шадек мажлисда сўзга чиқиб, ялпи тинчлик учун кураш ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси эканлигини таъкидлади. Шу шонли сана шарафига Чехословакияда кўпдан кўп тадбирларга: Свидник шаҳрида умумдавлат намойишига, фашизмга қарши ҳаракат қатнашчиларининг ёшлар билан учрашувига, босқинчиларга қарши жанглар бўлиб ўтган жойларда юришлар ўтказишга ҳозирлик кўрилмоқда. (ТАСС).

ЖАҲОН ҲАЛОКАТЛИ ХАВФИНИ БАРТАРАФ ЭТАЙЛИК

БЕРЛИН. Ядровий ҳалокат келиб чиқиши хавфини бартараф этиш, қурол-яроғларни чеклаш ва қуролсизланиш — ҳозирги замоннинг асосий вазифаларидир, деб таъкидлашди бу ерда бўлиб ўтган учрашувда ГДР тинчлик кенгашининг бош секретари Вернер Рюмпель ҳамда Канада билан АҚШдан келган тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг вакиллари. Улар Европанинг турли мамлакатлари бўйлаб қилинаётган сафар доирасида ГДРга келдилар. Ана шу сафар «тинчлик йўлида 50 минг километр» шиори остида ўтказилмоқда. Ҳозирги вақтда, деди учрашувда Канададан келган меҳмон Зигурд Аскаволд, тинчликни мустаҳкамлаш мақсадида Шарқ билан Ғарб ўртасида мулоқотга, ҳамкорликни кенгайтиришга интилиш, тинчлик ташаббусларини амалга ошириш учун курашиш зарур. (ТАСС).

БОСҚИНЧИЛАРНИНГ ҚАРОҚЧИЛИГИ ВА ЗЎРАВОНЛИГИ

ДАМАШҚ. «Гуш Эмуним» террорчи ташкилотидан бўлган сионист газандалар босиб олинган араб территорияларида қароқчилик ва зўравонликни авж олдирмоқдалар. Фаластин «Ал-Хуррия» журналининг хабар қилишича, фашист газандалар Тель-Авив расмий маъмурларининг ҳомийлигидан фойдаланиб Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги Ал-Халил, Ал-Бира, Эриха каби йирик шаҳарларда ўзини-ўзи бошқариш маҳаллий органларини амалда тарқатиб юбориб, ҳокимиятни босиб олдилар. Экстремистлар арабларга тегишли ерларни улардан тортиб олмоқдалар, араб шаҳарлари ва аҳоли пунктларидаги кварталларни ишғол қилмоқдалар. «Ал-Хуррият» журнали сионист ташкилотларнинг урушқоқ отрядлари ғарбий соҳилда «Исроилнинг иккинчи ҳарбий маъмурияти» бўлиб қолганлигини уқтиради.

Журнал Исроилда кўплаб арабларнинг қонини тўккан экстремистлар ҳокимият тепасида турганликларини таъкидлайди. Масалан, ҳозирги бош министр Шамир «Штерн» яширин террорчи ташкилотининг бошлиғи эди. Бу ташкилот Фаластиннинг туб аҳолисига нисбатан ваҳшийликлари билан ном чиқарган. Шу боисдан Тель-Авив ҳукмрон тўдаси фаластинликларнинг қаршилигини енгишга ва уларнинг территорияси оккупация қилиб турилишини абадийлаштиришга уриниб, диний жоҳилларнинг қуролли шайкалари хизматидан бажонидил фойдаланаётганлигига ажабланмаса ҳам бўлади.

(ТАСС).

АЯНЧЛИ МАЪЛУМОТЛАР

БРЮССЕЛЬ. (ТАСС). Ғарбий Европадаги 18 та мамлакат экономикасида ҳозирги тенденциялар сақланиб қолар экан, 1990 йилга бориб бу мамлакатлардаги ишсизлар 25 миллион кишидан ошиб кетади. Европа касаба союзлари конфедерацияси ана шу аянчли маълумотларни эълон қилди. Конфедерациянинг бу ерда эълон қилинган докладида таъкидланишича, ҳозирги вақтда Европадаги 18 та капиталистик мамлакатда меҳнат ҳуқуқидан маҳрум этилган кишилар бундан ўн йил аввалги 2,5 миллион нафардан 19 миллион нафарга етган.

Ҳужжатда экономиканинг давлат секторига капитал маблағ сарфлашни кўпайтириш йўли билан ишсизликка қарши кураш юзасидан шошилинч чоралар кўриш зарурлиги таъкидланади.

Ўзбекистон чет элликлар нигоҳида

АФСОНА ВА ҲАҚИҚАТ

Сандро СКАБЕЛЛО,
«Коррьере делла сера» (Италия) газетасининг Москвадаги мухбири:

— Мен Ўзбекистонга биринчи бор келишим. Қадимий афсоналар ўлкаси бўлган бу диёр, умуман Ўрта Осиё ҳақида жуда кўп эшитганман. Самарқанд ва Бухоронинг довруғи ҳақида кўп ўқиганман. Лекин баъзан Ғарб матбуотида пайдо бўлувчи мақолалар Ўзбекистон ҳақидаги тасаввуримни алғов-далғов қилиб юборарди. Шу боисдан ҳам бу диёрни, унинг одамларини, турмуш тарзини ўз кўзим билан кўриш илинжида юрардим. Кўрган бошқа, эшитган бошқа-да, ахир!

Мана, мен шундай имкониятга мушарраф бўлдим. Ўзбекистон билан, афсонавий Самарқанд ва Бухородаги қадимий ёдгорликлар билан танишдим. Бебаҳо обидалар довруғи оламни тутганича бор экан. Халқнинг ўз маданий меросини ниҳоятда эъзозлаши, айниқса, кишини қувонтиради.

Бу ўринда шуни таъкидлашни истардимки, Самарқандда ҳам, Бухорода ҳам тарихий ёдгорликлар авайлаб сақланаётганини ва уларни таъмирлаш учун катта маблағ ажратилаётганига ишонч ҳосил қилдим.

Умуман Совет давлати қадимий маданият ёдгорликларига жуда катта эътибор бераётганини кўп жойда кўрдим. Жумладан, Ленинградда ҳам бу борада катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Самарқандда эса Регистон майдони ва Бибихоним ёдгорлигини тиклаш соҳасида қилинаётган ишлар ана шундай ғамхўрликдан далолатдир.

Яна бир гап. Одатда, афсонага ишониш қийин. Лекин Самарқандда чинакам афсонага дуч келгандай бўласан. Бу қадимий ва навқирон шаҳарда афсона ва ҳақиқат ёнма-ён гавдаланади. Бунёдкор халқ қўлида афсона ва орзулар ҳақиқатга айланмоқда. Мирзачўл бунинг ёрқин тасдиғидир. Қанчадан қанча янги ерлар ўзлаштирилибди. Суғориш иншоотлари қурилибди. Ўлка яшнаб-яшариб боряпти. Бундай ўзгаришларни ўз кўзинг билан кўриб ёзганга не етсин!

Тошкент — чинакам замонавий шаҳар. Кенг ва равон кўчалар, кўркам ва салобатли бинолар замонавий шаҳар кўркига кўрк қўшиб турибди. Айниқса, хиёбонли майдонлару истироҳат боғларини айтмайсизми? Шаҳарда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштиришга катта эътибор бериларкан. Тошкентда бўлиб ўтган зилзиладан хабаримиз бор. Бизнинг Италияда ҳам зилзила кўп бўлиб туради. Унинг оқибатларини тугатиш катта куч-ғайрат талаб қилади. Тошкент қайта тикланибди. У янада гўзал ва мафтункор бўлиб турибди. Янгидан қад кўтарган кўркам обидалар ҳайратга солади. Ҳайратли ва мафтункор...

Ўзбекистон ва унинг шаҳарлари ҳақидаги дастлабки таассуротларим ана шундай. Бундай ўлканинг одамлари эса, албатта таҳсинга лойиқдир.

Ҳалима КОМИЛОВА

Ўзбекистон ССР халқ артисти Ҳалима Комилова оғир касалликдан сўнг 58 ёшида вафот этди.

Ҳ. Комилова 1926 йилда Марғилон шаҳрида таниқли созанда Уста Олим Комилов оиласида туғилди. У 1951 йилда ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театри ҳузуридаги хореография билим юртини битирди. Ўз меҳнат фаолиятини 1942 йилда Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрининг балет артистлигидан бошлади. У бу даргоҳда умрининг охиригача ишлади. Истеъдодли балерина ва раққоса бўлган Ҳалима Комилова республика хореография санъатини ривожлантиришга, жаҳон, рус ва совет классик балетларини тарғиб қилишга салмоқли ҳисса қўшди. У балет спектаклларида йигирмага яқин эсда қоларли образлар яратди. У ўзбек классик ва замонавий халқ рақсларининг истеъдодли ижрочиси ҳам эди.

Ҳ. Комилова педагогик фаолиятига ҳам кўп куч-ғайрат сарфлади. У Ўзбекистон хореография билим юртида кўплаб юқори малакали ёш балет артистларини ва раққосаларни тайёрлади. Ўзбекистон театр жамиятининг аъзоси сифатида жамоат ҳаётида фаол иштирок этди.

Совет хореография санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ҳ. Комилова иккита «Ҳурмат Белгиси» ордени, медаллар билан мукофотланган эди. Унга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берилган эди.

Истеъдодли балет артисти ва раққосаси, ғамхўр ва камтар ўртоғимиз бўлган Ҳ. Комилованинг ёрқин хотираси уни билган кишиларнинг қалбида ҳамиша сақланиб қолади.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги.

Ўзбекистон театр жамияти

А. Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри.

РЕКЛАМА ЭЪЛОНЛАР

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ 1984 ЙИЛ УЧУН
қуйидаги ихтисослар бўйича
ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛГАН ҲОЛДА ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН АЖРАЛМАГАН ҲОЛДА ЎҚИШ УЧУН
Аспирантурага

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Дифференциал ва математик физика, қурилиш механикаси, деформацияланадиган жисм механикаси, органик химия, коллоид химия, геология, петрографика вулконология, инженерлик геологияси, музшунослик, заминшунослик, геология, нефть ва газ конларини қидириш ва разведка қилиш, машинасозликда материалшунослик, машинасозликда автоматлаштириш, химия ишлаб чиқариши машиналари ва агрегатлари, автомобиллар ва тракторлар, қишлоқ хўжалик ва гидромелиорация машиналари, электр ускуналари, электр изоляцион ва кабель техникаси, электр ва ярим ўтказгичли ўзгартиргичлар, машинасозлик технологияси, механизмлар назарияси, машина ва автоматик линиялар, металларга ишлов бериш машиналари ва жараёнлар, автоматик линиялар, қаттиқ жисмли электроника ва интеграл схематехника, автомат бошқариш ва созлаш, технологик жараёнларни бошқариш, системалар назарияси, автоматик созлаш ва бошқариш назарияси, системали анализ, бошқариш ва ахборотларни қайта ишлашнинг автоматлаштирилган системалари, тармоқлар бўйича ишлаб чиқаришни технологик тайёрлашни автоматлаштириш ва автоматлаштирилган лойиҳалаштириш системалари, комплекс ва системаларда электрон ҳисоблаш машиналарининг ҳисоблаш жараёнларини ва структурасини ташкил этиш, электр станциялари (электр қисми), тармоқлар ва системалар ҳамда уларни бошқариш, теплотехниканинг назарий асослари (техник термодинамика ва иссиқлик ҳамда масса алмашуви билан бирга), маркшейдерлик иши, металлшунослик ва металларга термик ишлов бериш, оғир (асосий) органик синтези маҳсулотлари технологияси, химиявий технология аппаратлари ва жараёнлари, қийин эрийдиган металл бўлмаган материаллар ва силикатлар технологияси, материалларнинг химиявий қаршилиги ва уларни коррозиядан ҳимоя қилиш, ерости иншоотлари, асослар ва пойдеворлар, қурилишни ташкил этиш ва унинг технологияси, иморатлар ва иншоотлар, экономика, халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқаришни ташкил этиш (тармоқлар бўйича). меъморчилик тарихи ва назарияси, бинолар ва иншоотлар архитектураси, шаҳарлар қурилиши, районлар планировкаси, ландшафтли архитектура ва аҳоли яшайдиган қишлоқ жойлари планировкаси.

АРИЗА ВА ҲУЖЖАТЛАР 30 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари 30 мартдан 1 декабргача қуйидаги фанлар бўйича олий ўқув юртлари программаси ҳажмида ўтказилади: КПСС тарихи, чет тиллари (инглиз, немис, француз) ва махсус фан.

Аспирантурага қабул қилинган бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланади.

Кириш имтиҳонларини топширишга рухсат сўраб ёзилган аризага диплом нусхаси (зачёт дафтарчасидан кўчирма бланк), характеристика, кадрлар ҳисоби бўйича шахсий варақа, таржимаи ҳоли, реферат, соғлиғи тўғрисидаги справка (286-форма) ва 4 дона 3х4 см. ва 4х6 см. ҳажмдаги фотосурат қўшиб институт ректори номига қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳри, ГСП, Навоий кўчаси, 13-уй, аспирантура бўлими. Телефон 41-15-70.

ЎЗБЕКИСТОН ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИ
МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ
«СССР ҚИЗИЛ КИТОБИ»ГА КИРИТИЛГАН

Ўзбекистоннинг ёввойи ҳолда ўсувчи ўсимликлари — барча турдаги лолалар, барча эремуруслар, пиёзлар, сарикгул, мармарак, саллагул, силлиқ рўян, купальница ва бошқаларни

ТЕРИШ ЁКИ УЛАРГА БОШҚА ЙЎЛ БИЛАН ЗИЁН ЕТКАЗИШ

ҚАТЪИЙ ТАҚИҚЛАНАДИ

ҚОИДАНИ БУЗУВЧИЛАРДАН ЖАРИМА ОЛИНАДИ: алоҳида шахслардан — 50 сўм, лавозимга эга шахслардан — 100 сўм.

ЎЗБЕКИСТОН ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ЖАМИЯТИ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ШАРҚШУНОСЛИК ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кичик илмий ходимлар: историография ва манбаашунослик (араб тили базасида) ва умумий тарих (Мисрнинг энг янги тарихи).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб 15 кун.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700170, Тошкент шаҳри, М. Горький проспекти, 81-уй. Конкурс комиссияси. Телефон 62-54-61.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/III да **Фирибгарнинг найранглари** (12.00), **Уйқудаги гўзал** (17.00), 31/III да **Уйқудаги гўзал** (12.00), **Риголетто** (17.00).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/III да **Аризасига кўра** (12.00), **Шошма, қуёш** (19.30), 31/III да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Қиёмат қарз** (19.30).

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги Иттифоқ миқёсидаги шахсий пенсионер, 1920 йилдан буён КПСС аъзоси

Ари Хаимович ХАИМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат университети ректорати, партия комитети, жамоат ташкилотлари ва химия факультети коллективи химия фанлари доктори, профессор

Суюн Ойбекович ТОШМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

САНЪАТ ОЛАМИДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

Йўлдош Охунбобоев номидаги республика ёш томошабинлар театрининг ижодий коллективи иккита гастролга тараддуд кўрмоқда. Санъаткорлар биринчи апрелдан бошлаб бир ой давомида Қашқадарё области меҳнаткашлари, ёш томошабинлари ҳузурида ўз спектаклларини кўрсатадилар. Кейинроқ эса, Ватанимиз пойтахти Москвага сафар қилишади.

Ана шу гастролларга катта масъулият, жиддий изланиш билан тайёрланаётган театр яқинда машҳур драматург Б. Чичковнинг «Гавана ўғлонлари» пьесасини саҳналаштирди. Асарни таниқли шоир Пўлат Мўмин таржима қилган. Истеъдодли режиссёр Эргаш Масафаев раҳбарлигида яратилган янги асар Куба революцияси ва унинг қаҳрамонлари ҳақида ҳикоя қилади. Бу пьесани коллектив илк бор 1977 йилда саҳнага қўйган эди. Спектаклнинг ҳозирги варианти аввалгисидан фарқ қилади. Режиссурада ҳам, актёр ва актрисаларнинг ижро таҳлилида ҳам оригиналлик бор. Бош рассом А. Чернов асар руҳига мос безаклар ишлади.

«Гавана ўғлонлари» спектаклидаги асосий ролларни Ўзбекистон ССР халқ артистлари Муҳаббат Йўлдошева, Обид Толипов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Гулчеҳра Саъдуллаева, Лутфулла Саъдуллаев, актёрлардан Шуҳрат Зиямуҳамедов, Исмоил Абдуллаев, Ҳабибулло Каримов, Акрам Исломовлар ижро этишмоқда.

Ф. МАҲМУДОВА.

ЁШ РАССОМ КЎРГАЗМАСИ

Ёш рассом Бобониёз Қурбоновнинг ижоди тасвирий санъат мухлисларига таниш. У бир неча йиллардан буён турли бадиий кўргазмаларда фаол қатнашиб келади. Унинг Москвадаги Бутуниттифоқ кўргазмасида намойиш этилган «Замонавий дала» асари томошабинлар диққатини тортди, «Искусство» журналида чоп этилди. Рассом бу асарда қақраб ётган даштнинг бугунги кўринишини ишонарли тасвир этолган.

Яқинда республика Ёшлар уйининг «Илҳом» клубида рассомнинг шахсий кўргазмаси очилди. Намойишга қўйилган асарларнинг кўпчилиги Сурхон водийси манзаралари ва кишиларига бағишланган. Бу бежиз эмас, албатта. Б. Қурбонов Шеробод районининг Зарабоғ қишлоғида туғилган. У А. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомлик санъати институтининг ранг-тасвир бўлимини тугатгач, Ҳамза номидаги Академик театрда рассом бўлиб ишламоқда.

Кўргазмага қўйилган «Менинг бешигим» картинаси ўзига хос услубда ишланган. Асар бешик ромни эслатади. Ана шу бешик-ром ишида рассом туғилиб ўсган ер — Зарабоғ қишлоғининг умумий манзараси берилган. Атрофда қирадирлар, олисда Кўҳитанг тоғлари. Ижодкор учун бу гўша, ердаги ҳар бир дарахт, сой ва адир қадрдон, азиздир. Болалик хотираларини рассом ана шу манзара орқали ифода этган.

Б. Қурбоновнинг «Кузги ўйлар», «Зарабоғ оқшомлари», «Ёмғирдан сўнг», «Жанубий кенгликлар» асарларида ҳам Сурхон диёрига хос колоритни кўрамиз, ушбу ўлканинг тароватли боғларини, рангларга түйинган уфқларини, инсон қўлида сайқал топган кенг далаларини томоша қиламиз.

Г. НОРМАТОВА.

КИНЕМАТОГРАФЧИЛАР УЧРАШУВИ

«Уйғониш», «Оловли йўллар», «Сўз раисга» — «Ўзбекфильм» студиясида яратилган ана шу ва бошқа бадиий ҳамда мультипликацион фильмлар республика кинематографчиларининг Тошкентда бўлиб ўтган конференциясида муҳокама қилинди.

Сўзга чиққан кишилар ўтган йили Ўзбекистон кино усталари экранда замондошларимиз образини яратишга тез-тез мурожаат қилганликларини таъкидлаб, КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь, декабрь, 1984 йил февраль Пленумлари талабларига биноан уларнинг бутун ижодий фаолияти савиясини янада ошириш зарурлиги тўғрисида гапирдилар. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига кинематографчиларнинг тайёргарлигига алоҳида аҳамият берилди.

(ЎзТАГ).

Ҳаваскорлар студияси

● Фарғона область Ленинград районидаги маданият уйи кинохаваскорлари «Биринчи чўлкувар бригадир» деб номланган дастлабки фильмни яратдилар. Фильм қаҳрамони — Бувайда районидаги «Партия XX съезди» колхозининг машҳур пахтакори Мамадали Усмоновдир.

«Ёшлик» деб аталган қишлоқ студияси колхозчи, ишчи, врач ва педагоглардан 20 кишини бирлаштирган. Уларнинг ҳаммаси биргаликда ўз фильмларига сценарий ёзишди, сўнгра Марказий Фарғонанинг Мамадали Усмонов яшаб меҳнат қилаётган қўриқ ерларида фильмни суратга олишди.

(ЎзТАГ).

ФЕЛЬЕТОНЧИ ПОЧТАСИДАН

ҚЎЙИНДАГИ ПУЧ ЁНҒОҚ

«Тошкент. «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига. Қўйликдаги 2-темир-бетон буюмлари заводи «Тюментрансгаз»га қарашли «Комсомольскстройгаз» трестига белгиланган миқдорда Л—7 маркали лотокларни етказиб беришни пайсалга соляпти. Ёрдам беришингизни сўраймиз.
УПТК бошлиғи Кроневальд».

Бундан роппа-роса бир йилу тўрт ой илгари СССР Газ саноати министрлигининг «Тюментрансгаз» бош бошқармасига қарашли «Комсомольскстройгаз» тресги билан «Узстройиндустрия» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси ўртасида 010/3051 номерли шартнома тузилиб, бирлашма 1983 йилнинг учинчи ва тўртинчи кварталларида Свердловск темир йўлининг Геологический станциясига 100 кубометр ҳажмда Л-7 маркали темир-бетон лотоклар етказиб беришни ўз зиммасига олган эди. Шартнома — муқаддас ҳужжат. Унинг шартларини ўз муддатида моддама-модда тўла бажариш эса шу ҳужжатга имзо қўйган ҳар иккала ташкилот учун ҳам фарз, ҳам қарз ҳисобланади. Бунинг сабаби шуки, ушбу ҳужжат асосида икки томон ҳам ўз ишларини режалаштириб, маблағ, материал ва ишчи ресурсларини шунга қараб тақсимлайдилар. Мабодо, бирор томон ўз ваъдасида турмай, панд бергудай бўлса, иккинчи томонда ишлаб чиқариш издан чиқиб, режа ва планларнинг барбод бўлиши тайинлиги аҳдлашган шерикларга кундек равшан.

Л-7 маркали лотоклар «Комсомольскстройгаз» трестига газчилар посёлкасига иссиқлик трассаси ўтказиш учун жуда-жуда зарур эди. Сибирь қишининг қаҳри ҳаммага маълум. Шундай экан, уй-жойларга, саноат объектларига ўз вақтида иссиқлик ўтказишнинг нақадар муҳимлигини «Узстройиндустрия» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари ҳам яхши тушунишарди. Шу сабабли улар буюртмачиларга ваъдани катта қилиб юборишди:

— Кўнглингиз тўқ бўлсин, буюртмангизни албатта, ўз вақтида оласизлар, — дейишди улар. — Бизда 2-темир-бетон буюмлари заводи бор. Лотокларни шулар айтганингиздан ҳам яхши қилиб бажариб беришади.

— Яхши ҳам гапми, аъло даражада деяверинг, — шоша-пиша суҳбатга аралашди 2-темир-бетон буюмлари заводи директори Лев Израилович Фарбман, сўнгра у шартномани синчиклаб ўқиб чиқди-да, буюртмачиларнинг вакилига тайинлади. — Фақат лоток учун зарур нарядларни вақтлироқ жўнатишни унутманглар.

Иш хамирдан қил суғургандай осон битишини эшитиб, боши осмонга етган буюртмачилар худди шу тобда пудратчи ташкилот, яъни завод маъмурияти ўз қўйинларини пуч ёнғоққа тўлдириб юбораётганларини, орадан кўп ўтмай бу севинишлар бурунларидан булоқ бўлиб чиқишини ҳали билишмас эди...

Орадан бир йилча вақт ўтди. Газчилар посёлкасида ёздаёқ иссиқлик трассаси учун қазиб қўйилган траншеяларга ярим-ёрти етиб келган лотоклар ётқизилиб, қолган қисми кузнинг ёмғири, эрта тушган қишнинг қорлари остида чала-чулпалигича қолаверди. Ғанимат кунлар ўтиб бораётганидан ташвишга тушиб қолган трестнинг ишлаб чиқариш техникасини комплектлаш бошқармаси (УПТК) бошлиғи Кроневальд 2-темир-бетон буюмлари заводи директори Л. И. Фарбман номига телеграмма юбориб, «қолган қурилиш материалларини ҳам тезроқ жўнатишни ҳамда шартнома шартларининг тўла ва муддатида бажарилишини» талаб қилди.

Кунлар кетидан кунлар ўтди. Фарбман пинагини ҳам бузмади. Кроневальднинг имзоси қўйилган телеграммалар ҳам кўпайиб бораверди. Бу ҳужжатларнинг ҳаммаси завод директорининг топшириғи билан корхона комплектлаштириш бўлимининг бошлиғи Мария Спиркинанинг қўлида сақланаётган «Комсомольскстройгаз» тресги буюртмасига доир махсус папкага тикиб қўйилаверди. На Л. Фарбман ва на М. Спиркина талаб, илтимос ва илтижоларга тўла бу ҳужжатларнинг бирортасига жавоб қайтаришни ўзларига эп кўрмадилар. Ана шундан кейингина УПТК бошлиғи Кроневальд аввал «Узстройиндустрия» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Тошкент область халқ контроли комитетига, сўнгра «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига ёрдам сўраб, мурожаат қилишга мажбур бўлди.

«— 2-темир-бетон буюмлари заводи маъмурияти ўз лафзида турмай, биз учун ҳозир сув ва ҳаводек зарур бўлган лотокларни вақтида жўнатмагани сабабли қурилиш планларимиз барбод бўляпти, — дейди у ўз телеграммасида. — Шу сабабли бошқармамиз завод дирекцияси номига бир эмас, олти марта мурожаат қилиб, ташвишли аҳволимиздан уларни ҳам хабардор қилишга мажбур бўлди. Аммо. завод маъмурияти қонуний илтимосларимизни бажо келтириш у ёқда турсин, ҳатто хатларимизга жавоб ҳам қайтармади».

Биз, табиийки, ушбу шикоят юзасидан олдин завод директори Л. И. Фарбманга мурожаат қилдик. Бироқ у негадир берган саволларимизнинг бирортасига ҳам тўғри жавоб бермай корхонадаги янгиликлар, яхши ишлаётган ишчилар, келгусида амалга ошириладиган режалар ҳақида сўзлаб, гапни чалғитишдан нарига ўтмади. Ва охири, бу иш билан ўринбосарим Шуҳрат Каримов шуғулланяпти. Унга мурожаат қилишингиз мумкин», деб масъулиятни ўз зиммасидан соқит қилишга уринди.

— Буюртмачилар жуда ҳам «хира» чиқиб қолишди, — деди Ш. Каримов. — Шикоят устига шикоят юбораверган, ўтган йилнинг декабрь ва шу йилнинг январь ойида 90 кубометр ҳажмда лоток жўнатишга мажбур бўлдик.

— Қолган 10 кубометричи?

— Агар уларга бизнинг маҳсулот жуда ҳам зарур бўлиб қолган бўлса, бу йил учун янги наряд юборишлари лозим. Акс ҳолда 10 кубометр ҳажмдаги лотоклар бизнинг ҳисобимизда қолаверади.

Гап айланиб нима учун буюртма белгиланган муддатда эмас, йилнинг охирги кунларидагина жўнатилгани сабабига келиб тақалди.

— Айб бизда эмас, балки бизни ўз вақтида махсус вагонлар билан таъминламаган Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг Тошкент бўлими раҳбарларида, — пинагини ҳам бузмай деди Ш. Каримов. — Ўтган йили бўлим заводимизга планда белгиланган 6374 та ўрнига 4462 та вагон ажратди.

Тўғри, буюртмачиларга маҳсулотнинг ўз вақтида ва етарли миқдорда жўнатилмаганлигида темирйўлчиларнинг ҳам айблари бор, албатта. Бироқ завод маъмурияти ҳамма айбни темирйўлчилар зиммасига ағдариб, ўзлари сувдан қуруқ чиқиб олмоқчи бўлаётганларини ҳам оқлаб бўлмайди. Биз темир йўл бўлими завод учун вагонлар ажратиш графигини ойма-ой қандай бажарганлигини кўриб чиқдик ва буюртмачиларга маҳсулотни вақтида етказиб бериш учун заводда етарли имкониятлар бўлганлигига ишонч ҳосил қилдик. Шартнома шартларининг бажарилмай қолишига сабаб бошқа томонда, яъни корхонада ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва интизомнинг талаб даражасида эмаслиги ҳамда ўтган йили маҳсулот ишлаб чиқариш планлари ўлда-жўлда бўлиб қолганлигидадир. Худди ана шу сабабли завод дирекциясининг буюртмачилар талабига бепарволик билан муносабатда бўлиб, тузилган шартномалар шартини қўпол тарзда бузаётганидан тўғрироғи, ғирромлик йўлига ўтиб олиб, маҳсулотни тўла-тўкис етказиб бермаётганидан шикоят қилаётган ташкилотлар сони тобора кўпайиб бормоқда. Мана шулардан яна бири: «Сиз шартномани бажармаяпсиз. Берган ваъдангиз бўйича «Тюменгазпром» бўлинмаларига 13 вагон темир-бетон буюмлари ўрнига фақат уч вагон маҳсулот жўнатибсиз. холос. Тезлик билан қолган маҳсулотларни ҳам юбориш тўғрисида кўрсатма беришингизни сўраймиз. Акс ҳолда сизларга жарима солишга мажбур бўламиз.

«Тюменгазпром»нинг УПТК бошлиғи Завялов».

Биз Л. И. Фарбман номига келган ушбу телеграммани ҳам комплектлаштириш бўлимининг бошлиғи М. Спиркинанинг қўлида сақланаётган ҳужжатлар орасидан олдик. Шуниси ажабланарлики, бу ва бошқа илтимоснома ва талабномалар, шикоятлар корхона маъмурияти томонидан жавобсиз қолдирилмоқда. Буни фақат буюртмачига нисбатан беҳурматлик, деб изоҳлаш мумкин, холос.

«Маҳсулот етказиб бериш интизоми корхоналаргагина эмас, шу билан бирга моддий-техника таъминоти органлари, транспортнинг ишига, ишлаб чиқариш жараёнининг узлуксизлиги ва бир маромда бўлишини таъминлаши лозим бўлган бошқарув барча бўғинларининг ишига ҳам боғлиқ эканлиги мутлақо тушунарлидир, — деб алоҳида таъкидланади КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми материалларида. — Бинобарин, шу жараённинг ҳар бир қатнашчиси шартнома мажбуриятларини бузганида ўз айбига яраша жавоб бериши керак».

Шундай экан, Тошкентдаги 2-темир-бетон буюмлари заводи раҳбарларининг шартнома шартларининг тўлалигича бажарилишига панжа орасидан қараётганлиги сингари иллатларга тезда барҳам бермоқ лозим. Токи, бирники мингга, мингники туманга деганларидай, бундай бепарволикнинг хунук оқибатлари бошқа ташкилотлар фаолиятига ҳам салбий таъсир кўрсатмасин.

Р. ТУРСУНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

30 МАРТ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Телефильм. 10.10 — Китоб ҳафталиги. 10.40 — Ф. И. Шаляпин ҳаёти ва ижоди ҳақида фильм. 11.25 — Болалар учун фильм. 12.30 — А. Сафронов шеърлари. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Концерт. 16.40 — Рус тили. 17.10 — Модомики Лопотухинга ишонсак... Бадиий фильм 1, 2-сериялар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Ҳамдўстлик. 20.00 — Халқ куйлари. 20.15 — Қумликлардаги узундан узоқ йўл. Бадиий фильм. 7-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Кинопанорама. 23.40 — Дунё воқеалари. 23.55 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Ҳужжатли фильм. 9.40 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 10.10 — Тайга денгизчиси. Бадиий фильм. 11.15 — Сен қонунни биласанми. 12.00 — Концерт. 12.40 — Шахмат мактаби. 13.10 — Мультфильм. 13.50 — Ҳаётга йўлланма. 15.00 — Болалар учун фильм. 16.05 — Пушкино шаҳар халқ хорининг чиқиши. 16.30 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Биринчи апрелдан ёзги вақтга ўтилади. 18.55 — Эстония телевидениеси. 20.50 — Шимол байрами. 21.30 — Время. 22.05 — Телеспектакль. 22.55 — Эстрада концерти. 23.25 — Хоккей. Динамо (М)— Химик.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Тенгдошларинг ижоди. 11.50 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 12.20 — Камолот сари. Бадиий фильм. 13.50 — Ёшлик. 14.40 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Ҳовлимиздаги стадион. 18.50 — Халқ хўжалигини бошқариш ва планлаштиришда кибернетиканинг роли. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Киножурнал. 19.55 — Инсон ва қонун. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Янгра созим. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Турналар учмоқда. Бадиий фильм. 24.00 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 — МОСКВА-II. 18.00 — Янгиликлар. 18.10 — Ўқув программаси. 18.40 — Ишчи ўринбосарлар. 19.00 — Ўқитувчи экрани. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Жаҳон адабиёти дурдоналари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Буюк ғалабанинг 40 йиллигига. 21.30 — МОСКВА-II.

31 МАРТ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Духовой оркестрлар телевизион кўрик-конкурси. 9.55 — Спортлото. 10.05 — Оила ва мактаб. 10.35 — Тасвирий санъат. 11.15 — Қумликлардаги узундан-узоқ йўл. Бадиий фильм. 7-серия. 12.25 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 12.55 — Ҳужжатли фильм 13.45 — Ўртоқ қўшиқ. 14.30 — Болалар учун фильм. 15.35 — Дунё воқеалари. 15.50 — Дўстларимиз чеҳраси. 16.35 — Фильм-концерт. 17.25 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 17.55 — Ҳайвонот оламида. 18.55 — Биринчи апрелдан ёзги вақтга ўтилади. 19.05 — 9-студия. 20.05 — Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-спектакль. 23.20 — Спорт гимнастикаси. 00.05 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.35 — Телефильм. 10.25 — Тонгги почта. 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.25 — Қирғизистон телевидениесининг программаси. 12.35 — Бир томчи асал. Бадиий фильм. 13.40 — Саёҳатчилар клуби. 14.40 — Халқ куйлари. 14.55 — Балли, қизлар. 16.50 — Бизнинг уйимизда. 18.00 — Музикали киоск. 18.30 — Илмий-оммабоп фильм. 18.50 — Халқаро обзор. 19.05 — Кўрда пиширилган картошка байрами. Бадиий фильм. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. Спартак — АСК. 23.20 — Музика ва музикачилар ҳақида. 00.05 — Телеочерк.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Саломат бўлинг. 10.55 — Ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадалари Республика слётининг тантанали очилиши. 13.05 — Шаҳар меҳмонларини кутиб олмоқда. 13.35 — Ўзбек классик қўшиқлари. 14.35 — Кинопублицист экрани. 15.20 — Сизга манзур асарлар. 17.00 — Дўстлик экрани. 18.00 — Бахтли болалик. 18.35 — Биринчи апрелдан ёзги вақтга ўтилади. 18.45 — Оламга саёҳат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қўшиқнавис шоирлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қўшиқнавис шоирлар эшиттиришининг давоми. 21.30 — Время. 22.05 — Экиш мавсуми кундалиги. 22.20 — Оталар сўзи — ақлнинг кўзи. 18.00 — Душанба кўрсатувлари.

РАДИО

30 МАРТ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек давлат филармонияси солистларининг концерти. 9.30 — Ғолиблар. 11.15 — «Совет Ўзбекистони санъати» журналининг обзори. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Гербицидлар маккажўхоричиликда. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

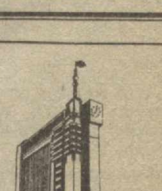

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. 07155. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 75. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12